

FOAIA POPORULUI

Prețul Abonamentului:

Pe un an 2 fl.
Pe o jumătate de an 1 „
Abonamentele se fac la Institutul Tipografic în Sibiu
și la toate birourile filiale de abonament.

Apare în fiecare Duminică

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada
Măcelarilor nr. 21).

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30

ÎNVIEREA.

Restignitu-l-au pe el, pentru-că adevăr a grăit și binele omenirii l-a vrut. Trupul lui pironitu-l-au de crucea grea, ce purtându-o, dungii i-a făcut pe umeri, ear' ostașul străpunsu-l-a cu sulița și vearsat-a scump sângele lui. Catapiteasma bisericii în două a erepat, cutremur și întunerec mare s'a făcut când sufletul lui dumnezeesc scăpat-a de glia pământului.

Plâns-au la picioarele lui, străpunse de cuie, maica sa Fecioară și Maria Magdalena și toți cei care l-au iubit, luatu-l-au de pe cruce, unsu-l-au cu balsamuri mirositoare și învălindu-l în giulgiu, în mormânt de peatră l-au pus.

Fariseilor și toți cărturarilor pizmătareți și mort știindu-l, li-a fost frică de el. De aceea pus-au peatră mare pe mormântul lui și ostași ca să-l păzească.

Un munte de stâncă să fi pus însă și puterea Lui dumnezească ar fi ridicat-o. Și oștiri întregi n'ar fi putut să impedeze urcarea Lui la cer, căci dreptilor la dreapta Tatălui le este locul, ear' El luminează a fost și dreptatea intrupată.

Cu lumina Lui cerească a împrăștiat întunerecul de pe pământ. Cu bunătaea Lui dumnezească a scos omenirea din ră-tăcirea oarbă și păcatul negru.

S'a ivit în lume când Roma, cetatea lumii, stăpânită era de duhul răutății. Împerați mari ai împărăției fără margini petreceau asmuțind, în loc închis, fiarele

sălbatică asupra oamenilor osândiți de legi slabe. Poporul de odinioară, viteaz în războaie și înțelept în timp de pace, curgea potop pe ulițele măreței cetăți, sdrențos și flămând, sălbăticit de viața amară și desfrâu.

În mijlocul acestei lumi prihănite s'a arătat El, blând la privire și dulce la graiu, învățând pe oameni să se iubească, și dreptății să se închine. A arătat că toți deopotrivă suntem, că voia celui de sus nu este ca în stăpâni și chinuți să fim împărțiți, ci ca bunătațile lumii tuturor a la fel să se împartă, ca toți cu inima toată să-l preamărim pe El.

A iubit nevinovăția la copii, a iertat pe femeea căzută, a mângăiat pe văduve, pe cei bolnavi i-a lecuit, pe neputincioși i-a ajutat față cu cei tari și asupritori.

Cu inimă plină de durerea ce veacuri s'a îngrămadit peste oameni și prin învățăturile lui sfinte scosu-ne-a din robia păgânească.

De aceea a trebuit nu să cadă — nu cade cel ale cărui gânduri se intrupează — ci să moară moarte de om, ca la toți să ne arete cum dreptatea prin patimi se răscumpără, că fericirea jertfă cere.

Nenorocii vânzător și judecători ai Lui au crezut că restignindu-l pe El, vor omori gândul bun, dreptatea.

Dar' gândul bun nu se poate omori! El este apa de izvor ce sănătate dă celor-ce se adapă din ea; el este picătura de apă ce o soarbe pământul,

dar' care nu poate să se peardă, el este apa repede, cărei zadarnic ai căuta să-i pui stavilare. Merge înainte.

Așa și gândurile bune, învățăturile lui Christos au sfântit pe apostoli, cei din-tâi oameni care s'au adăpat cu ele; au pătruns în sufletul celor-ce se ascundeau de adevăr, au rupt toate stăvilarele puse dreptății, au cucerit lumea întreagă.

Christos a înviat! — zic creștinii sârbând Paștile.

Vino, sfântă înviere și la poporul român. Pătrunde în colibele în care își duc viața odraslele muncite ale unui popor împilat și revarsă bucurie în inimile lor amărâte. Fă ca pacea dintre oameni trup să fie și frăție să lege între dînșii pe vecini. Libertății, pentru care tu ai suferit martiriul, fă să se închine și cei care fără suflet s'au arătat.

Putere tainică, ridică greutățile ce ne apasă, luminează ângerească gonește pe cei-ce straje stau ca în mormânt să ne țină.

Am pățimit destul, fost-am restigniți, vearsat-am scump sângele nostru cu imbelșugare, pentru-că demult fariseii toți și cărturarii pizmătareți pusu-și-au gând ca numai în frământări și suferințe să ne țină.

Dumnezeule mare, cel care ai trimis pe fiul tău să mântuească lumea, scapă și pe poporul român de urgie, ca binecuvântat să fie numele tău în vecii vecilor și cu inima veselă să putem striga:

Christos a înviat!

FOIȚA.

Christos a înviat.

Astăzi e o zi prea sfântă
Și așteptată cu dor,
Când cântarea cea mai sfântă
Cântă ângerii în cor.

Și prea sfânta lor cântare
Sună tainic și frumos,
Vestindu-se 'n lumea mare
Învierea lui Christos!

Minune nepomenită
Este ce s'a întâmplat,
Lumea toată stă uimită
Că Christos a înviat!

Amuțiră clopotele
Și ouțele s'au schimbat,
Au fost roșii neroșite
Că Christos a înviat!

Datorință creștinească
Omenimii spre folos,
Să se roage și vestească
Învierea lui Christos!

Clopotele sfinte sună,
Tot creștinu — adevărat
La biserică s'adună
Căci Christos a înviat!

Cuvin, în 30 Martie 1893. M. Grozescu.

Mironosițele.

(Dialog la învierea Domnului Isus Christos.)

I. Maria.

Surorilor, ascultați,
Mie un răspuns să-mi dați,
Noi azi la mormânt să mergem
Ca trupul sfânt să-l ungem,
Dar' cine ne va răsturna
De pe ușa mormântului peatra?

Maria Magdalina.

Oh! și cât este de mare
Nu vom pute' mi-se pare
Luarea coperișului
De-asupra mormântului.

I. Solomia.

Oh! tare ne spăimântăm,
Totuși mergem să vedem.

Ângerul.

Pentru-ce voi alergați
Și pe cine căutați?

Maria II.

Pe Isus cel restignit
Ca să-l ungem am venit,
Venim în aceeași vreme
Ca să-l ungem în miresme.

Ângerul.

S'a sculat nu este-aici,
Spuneți voi la ucenici,
Lui Petru și la aceia
Căci va merge 'n Galilea,
Și-acolo cum s'a cădea
Pe Isus îl veți vedea.

Longin.

O jidovesc archiereu
Eu zic cugetului tău,
Că Christos cel restignit
Și de Jidovi chinuit,
Îți vestesc adevărat
Cumcă el a înviat.

Românii la Roma.

Împlinindu-se cincizeci de ani de când papa **Leo IX.** a fost sfințit episcop, creștinii rom.-catolici și gr.-cat. din toate părțile lumii curg la *Roma* pentru a-l sărbători.

Dela noi, din Ardeal și Ungaria deasemeni au plecat mai mulți Români, mai ales din părțile *Blajului*.

Tot cu acest prilej s'a trimis din *Blaj* următoarea telegramă:

Santissime Părinte Leon XIII.

Roma.

Măiestrii și economii greco-catolici din Blaj și vecinătate vin cu sfiască supunere în urma mării îndepărtări, în spirit a se asocia la deputațiunea română transilvană și ungară greco-cat. cu omagiile sale.

Rugând pe Dzeu ca să Vă păstreze salutea și să Vă lungească firul vieții încă la mulți ani fericiți ca să ne puteți apăra credința de toată specia de inimi și toată viața să Vă fie numai flori de bucurie și veselie. Se trăiți Santissime!

Urmează apoi mai multe mii de subscrieri ale Românilor uniți din *Blaj*, *Cergăul-mare*, *Veza*, *Tür* și alte comune.

Adunările populare.

Cu prilejul adunării de protestare dela *Bistrița*, ținută în ziua de 21 Martie au vorbit dl vicar al *Rodnei* Dr. *Ioan Pop*, dl Dr. *Ciuta*, avocat și dl Dr. *Gavril Tripou*, a cărui vorbire o dăm mai jos.

Dr. G. Tripou zice cam următoarele:

„Pe semne e furtună în lume și în țeară, că vedem azi intrunit pe Someșanul nostru voinic cu atâția boi; apoi pe Borgovanul nostru, vecinic vesel, și pe Têrgovenii nostri alăturați! S'au pornit voinicii comitatului nostru de pe cele trei văi (Someș — Bistrița — Șieu) la sfat și la hotărîre, ca să știe poporul nostru ce să facă, ca să rămână totdeauna ceea-ce a fost: „Român verde adevărat!“

„Uitați-vă dar' unii la alții bine bine, cu dragoste frățească, ca să nu vă eșiți unii la alții din minte nici-odată! (Să trăiască!)

„Uitați-vă cum sînteți cu toții de lați în frunte, înalți la trup, ageri la ochi, la privire, tari la brațe, vecinici lucrători și voinici, atâția și atâția purtați semnul vitejiei pe piept, și toți sînteți atât de vrednici, ca să trăiți și să vă trăească neamul pe veacuri, și toți sînteți inimoși și harnici, ca să vă apărați întotdeauna unii pe alții (Să trăească!).

„Veniți dar' să ne strîngem cu toții în brațele sufletesti și să ne întrebăm: *Unde sîntem? ce se facem? Ce va fi? Și ce se facem noi? Unde sîntem?* Sîntem încă în brațele bisericii noastre naționale românești, acoperiți cu bunăvoința și darul dumnezeesc, Români credincioși, mândri și frumoși, și voinici fără frică și neclintii ca totdeauna! (Să trăească!).

„*Ce se face?* Mai ieri-alaltăieri s'a făcut legea „*kidedov urilor*“ pentru pruncuții nostri de 3—6 ani, de a învăța ungurește; ear' acum se plănuește legea nouă pentru **insurăteii nostri!** (Nu ne trebuie!)

„*Căsătoria cetățenească fără preot, fără biserică, înaintea slujbaşului țerii cu limba ungurească; înaintea unei diregătorii care va semena cu primăria statului, unde se fac contractele și procesele slugilor și unde se schimbă țedula pentru vitele dumnivoastre!* (Nu ne trebuie!)

„Nu mă mir că nu vă trebuie, dar' mă mir de guvern că vrea să înstrăineze pe poporul român dela datina veche românească, de a se pune cătră biserică, în vremea căsătoriilor, pe carul cu 4 boi, mândri și impenați, gloate—gloate, lîngă miri, lîngă Înălțatul Împărat și Înălțata Împărăteasă, la care o lume întreagă cu drag se uită! (Să trăească!) Astfel merg insurăteii români la biserică, pentru a primi la cununia lor binecuvîntarea lui Dumnezeu și darul bisericii noastre, ca să aibă drept la noroc pe viața întreagă!

„De aci înainte, mai ântăiu va fi sila legii să meargă tinerii la diregătoria țerii (protestări) pusă pentru căsătorie, fără pompă și fără formă religioasă, fără limba românească, fără binecuvîntarea bisericii. Aici vor aduce chiar și pe pruncii nou născuți să-i împrotocoleze! *Câtă bățjocură a credinței și a sentimentelor noastre românești.* (Așa este!) și a limbii noastre! Câți vor fi Iancu, Ioan, Ionel, Ionaș, Onu, Onuț și Nuțu: pe ungurește

vor fi scriși „János“. De unde se va naște o *incurcătură*, cât nu te vei mai cunoaște! (Așa e!)

„Statul crede că desleagă multe greutăți cu căsătoria civilă, dar' le incurcă mai tare! (Așa e!)

„Eu cred, că și pe lîngă cununia religioasă vor fi ici-colea căsătorii cam învrăjbite! Dar' totuși și aceea o cred, că pruncii din acea căsătorie bisericască leagă mai tare pe tată și pe mamă, decât o căsătorie făcută la diregătoria lumească, care ușor s'a lega și s'a deslega ca toate contractele lumești: de unde va urma că-i vedă părinți cu 3—7 feluri de copii, sau mai bine: vei vedea un rînd de copii în casă, ear' pe ceilalți pe ulițele creștinilor! (Așa e!)

„Nu știu zău cum se vor crește și cu ce dragoste copiii în viitor, în urma acestor legi fără de noroc, dar' eu sînt foarte îndestulit cu creșterea de până aci sub scutul credinței și al bisericii române!

„Ved între d-voastră încă mulți soldați *decorați* și trăitori dintre aceia, care născuți din căsătorie religioasă, crescuți sub aripile credinței și dragostei părintești, neîmpărțită și întărită sub binecuvîntarea bisericii noastre, ați fost și au fost puii mamei și ai tatii; ear' crescînd mereu în iubire, și ajungînd mai tîrziu soldați: v'ați făcut pui de lei și cu dragoste ați apărât țeara voastră și *Tromul glorios* (Să trăească!), ați stat fără frică cu pieptul lat înaintea morții pe câmpiile de *bătălie ale monarhiei*, ați făptuit vitejii, v'ați uitat la gloanțe și nici n'ați închis ochii! (Să trăească!) Ați eșit vecinic învingători și ați pus numele Românilor pe paginile de aur ale istoriei împărăției și patriei noastre. (Să trăească!) Așa e Românilor crescut sub aripile bisericii și lăsat în brațele lui D-zeu. (Trăească!)

„Mă tem, că pe viitor cu căsătoria cea nouă se va schimba lumea. Că cine crește pe uliți nu va simți că are moșie și țeară de apărât. (Așa e!)

„Apoi e drept și aceea ce zise dl Gh. Domide, că se va mai îngreuna poporul cu vre-o 6—7 milioane fl. (Destul de rău! Nu plătim!) Ear' dările și azi sînt prea grele.

„Voiți dar' d-voastră căsătoria civilă? (Nu o voim! Protestăm energic!)

„Nu o voiți! Și totuși dacă ar forța-o guvernul, și dacă în interesul maghiarizării și al amestecării legilor și limbilor s'ar învo

Archireul

Ostașule împărătesc,
Eu frumos îți mulțumesc,
Ascultă ce îți voi spun
Nu vesti acea minune,
Ține în mână argintul
Ca s'am la tin' crezământ.

Longin.

Argintul nu îl primesc
Ci la toți voi să vestesc,
Sînt ostaș împărătesc
Care Longin mă numesc.
Mari lucruri și prea mărite
Îmi sînt mie dăruite,
Când vîzui că-a înviat
Așa tare am strigat:
Fiul lui D-zeu Christos
Care din iad ne-au scos,
Cu alui mare 'nviere
Ni-au dăruit mîngăiere.

Maria cătră Petru.

Petre! noi am mers plîngînd
Tocmai până la mormînt.

Petru cătră Maria.

Pentru-ce pricină mare
Ați plâns așa de tare?

Maria Magdalena.

Am plâns pe Domnul Isus
Neștiind unde 'l-a pus,
Dar' totuși ne-am mîngăiat
Căci el a fost înviat.

Petru.

Christos când a înviat
Ântăiu cui s'a arătat?

Solomia.

Ântăiu la mironosițe,
Fiind mai tari în credință,
Ântăiu Mariei Magdalina
Căci ea purta vina.

Petru.

De ce n'a vîzut bărbat?
Pe Christos cel înviat,
De-au vîzut ântăiu muiere
Pe Isus după 'nviere.

Solomia.

Că prin ea veni blăstîmul
De merse în iad cu sufletul,
Și prin ea veni păcatul
Primind dela șerpe sfatul.

Maria Magdalena.

Petre, noi am mers plîngînd
Tocmai până la mormînt,
Și ângerul a strigat:
Că Christos a înviat,
Foarte tare ne-am temut
Dar' mergînd 'l-am și vîzut,
Dar' așa 'mi-au grăit mie
Ca să spun la toți să știe.

Petru.

Că mie 'mi-a spus o muiere
Dar' am gîndit că-i părere,
Dar' acuma și eu vîz
Și eu adevărat crez
Și din mormînt s'a sculat
Pentru-aceea vom cânta
Toți vom glăsuț așa:
Christos a înviat
Și din iad ne-a scăpat,
De blăstîm și de păcat.

Comunicat de *Sofron Șerban*, învățător.

ceialaltă creștini, afară de naționalități, și dacă s'ar aduce legea: *ce se facem atunci?* (S'auzim!)

„Vom face ce am făcut veacuri de-arindul: „*Ne vom alipi de biserică și limba noastră românească, ne vom prinde de legea D-zeului nostru celui mare și tare, care ni-a dat inimă și credință, și ni-a dat neamului nostru limba românească, dulce și legănată, și numele nostru de pe vremea împăratului Traian.*”

„Această biserică și această lege ne spune să ne iubim unii pe alții, să ne apărăm, să lucrăm vecinic, să agonisim, pentru a ne pute face casă și masă pe hotarele noastre, ca să credem că sântem acasă, ca să credem că sântem înrădăcinați și că nu ne poate sufla furtuna! *Cine n'are casă și masă: e străin în satul lui și în țeara lui:* (Așa e!) Apoi grijii și vă alipiți vecinic către biserică noastră română, ba chiar și pentru aceea, că guvernul vrea a vă înstrăina de biserică! Și ce rătăcire mare? Au este lege în țeară mai cu mângăiere decât valurile unei cântări române bisericesti? Au nu și casa noastră e biserică, unde aducem zilnic rugări? Au nu, eșind la hotar, lumea ni-se pare o biserică, unde stelele, soarele par' a fi făclii vecinice, unde munții sânt altarele, unde păsările sânt cântăreții de laudă și unde fiecare dintre voi e în suflet preot și purtător de steag dumnezeesc? (Să trăească!) Vă întreb dară: Că d-voastră vă veți înstrăina ori ba de limba și de biserică noastră? (Strigăte: Nici-odată!)

„Apoi atunci nu vă temeți nici-odată!

„Fie ori-ce va fi! Furtuni au mai trecut peste Români! Groaza a mai amenințat pe Român cu perire! Dar' totdeauna Dumnezeu scoborînd în inimile neamului românesc, a inspirat pe luptători și a dat adevăr la răspunsul geniului neamului românesc, ce zice, în numele Românilui:

„Eu să per? *Eu nici-odată!*

Vie-o lume încrunțată!

Vie valuri mari de foc!

Nici că m'or mișca din loc!

Căci Român sânt în putere

Și Românii n'aveți nu pere!

(Aci tunete de strigăte și aplause urmează glasul și sentimentul înălțat al vorbitorului.)

La 14/26 Martie s'a ținut adunare de protestare în **Fizes** (com Solnoc-Dobâca), unde a vorbit preotul *I. Șerban*, la **Făget** în 17/29 Martie, la **Timișoara** în 18/30 Martie. De aici s'a trimis și o telegramă *M. S. Împăratului*, ceea-ce a supărat mult pe Unguri.

Volnicii ungurești.

Volniciile ungurești din săptămâna trecută sânt: La **Mediaș** *preoții gr.-cat. au fost oprîți să țină sinod* (în ziua de 30 Martie) *fără a fi de față și generalii* cu sulitele scoase și pușca plină. Decât să rabde așa batjocură, preoții mai bine n'au ținut sinod deloc, ci s'au împărășiat protestând. Tot așa s'a întemplat și cu adunarea preoțească din tractul *Periceului*, convocată în **Varsolț** pe ziua de 30 Martie.

La **Indol** a fost oprită adunarea populară chemată pe ziua de 30 Martie. Veniseră la această adunare peste 1000 de Români, care au trebuit să se întoarcă însă amărîți de volnicia păcătoșilor dela putere.

Ca să audă toți...

Domnul și mântuitorul nostru Isus Christos a pățimit pentru întreg neamul omenesc, de aceea toți creștinii se închină lui. Este nu numai național, dar' și creștinesc lucru deci, ca noi Românii să iubim și să-i cuprindem în rugăciunile noastre de toate zilele pe acei bărbați ai noștri, care trăesc luptând pentru binele națiunii române. Un astfel de bărbat este și dl *Dr. Vasile Lucaciu*, preotul *Șișeștilor*, azi întemnițat la Seghedin.

Când a fost osândit dl *Lucaciu*, Românii din toate părțile s'au cuprins de o adâncă jale. Din toate părțile îi s'au trimis scrisori, drept semn de dragoste și îmbărbătare.

Așa au făcut și cei din *Galșa*, o comună românească în comitatul *Aradului*. Scrisoarea trimisă dlui *Lucaciu* au scris-o, ca buni Români și ca buni creștini și primarul (*biroul*, cum se zice la fața locului) *George Petran* și juratul *George Bentea*.

Comuna aceasta are însă nenorocirea să aibă un notar, care deși e Român (il cheamă *G. Ardelean*), dar' ține cu Un-

guri, stă totdeauna pe partea fibirului și nu a obștei românești. A uneltit deci până-ce fibirul a făcut cercetare și sub cuvânt că numiții săteni fruntași ar ațîța la ură în contra statului unguresc (nefericit și slab stat, dacă îl pot primejdui până și chiar numai doi săteni), dar' mai ales pentru-că au scris adresa către dl *Dr. Vasile Lucaciu* 'i-a dat afară din slujbă, *deși satul 'i-a ales*.

Nu ne trece prin gând, ca prin șirurile aceste să ne ocupăm nici de notarul ne-român, nici de fibirul care face și el ca toți fibirii unguri, unde poate, apasă pe Români. Ci voim numai să ne arătăm părerea de rău, că în *Galșa*, această comună de atâtea ori încercată, care a suferit atâtea dela slujbașii unguri, dar' care a și arătat că e bravă, *s'au găsit doi săteni slabi, care au primit slujbă din mâna fibirului maghiar*, și au primit anume după-ce fibirul a dat din aceleași slujbe afară pe doi săteni bravi, *numai pentru-că s'au arătat buni Români*.

Dacă noi toți Românii voim să scăpăm de răul ce apasă întreg neamul românesc, atunci la toate prilejurile trebuie să ne purtăm așa, ca să nu ne stricăm noi înșine. Ear' noi credem că rău au făcut cei doi sătenii din *Galșa* care — după-cum scrie „*Magyar Hirlap*“ dela 29 Martie, au primit dela fibirul slujba. Cinstea comunei și cinstea întregului neam românesc cere ca la asemeni prilejuri *nici un Român să nu se deie pe partea Ungurilor*, în cazul de față nici un galșan să nu fi primit slujba, ci *primar și jurat să rămână aceia, pe care îi vree satul întreg*, care sânt și oameni muncitori, au dragoste pentru treburile satului, și Români verzi ca stejarul. Să fi văzut atunci cine e mai tare? Fibirul ori comuna întregă! Noi credem că comuna, pentru-că dacă toți sătenii *una sânt*, în cele din urmă trebuie să se moaie și fibirul, trebuie să facă după-cum obștea satului vrea.

Dări de seamă.

VII.

Într-o poveste despre „**Ileana-Simiziana**“ ne spune cartea lui *Ispirescu*, că o fată vitează de împărat, mergînd îmbrăcată ca ficior, să slujască un an pe un alt împărat care bătuse pe tată-seu, a pățit multe în drumul ei. Într'un loc a aflat doi smei luptându-se de nouă ani, fără a se pute dovedi unul pe altul, și ea la sfatul calului seu, a dat ajutor aceluia care 'i-a făgăduit că-i va da pe *Galbăn-din-soare*, telegar tinăr și în putere, frate cu calul ei. Smeul, de bucurie că a biruit, a dus pe prefăcutul ficior să-l ospeteze. Dar' bala de mamă a smeului a priceput și a zis fiului seu, că voinicul ce-l scăpase de primejdie, trebuie să fie fată și că o asemenea fată vitează ar fi numai bună să o iee el de soție.

Ca să vadă dacă e ori nu fată, puse seara la capul fiecei din ei câte un mănunchiu de flori: la care se vor veșteji florile este bărbat și la care nu, este femeie. Fata îm-

păratului la povața calului, s'a sculat cam de pe ziuă, când somnul e mai dulce, și pîșpîș, în virful degetelor, intră în camera smeului, îi puse mănunchiul ei de flori, îi luă pe al lui și punîndu-l la capul patului seu, se culcă și dormi dusă.

Dimineața cum se sculă, smeoaica se duse într'un suflet la fiul-seu și văzî florile veștede. După-ce se sculă fata de împărat, merse și la dînsa și văzînd că și ale ei se veștejiseră, tot nu crezî că este voinic. Ea zicea că nu se putea să fie bărbat, fiindcă vorba îi curgea din gură ca mierea; boiul îi era atât de gingaș, încât îi venia s'o bei într'o bîrdăcuță de apă; perisorul subțire și stufos îi cădea pe umeri în unde; fața îi are pe vino-neoace; ochii aceia mari, frumoși și vioi de te bagă în boale, mînușita cea micuță și piciorușul ca de zîină și în sfîrșit totul nu putea să fie decât fată, măcar că se ascundea sub țoale de voinic.

A doua zi altă probă. O duseră în grădină, unde smeul îi arăta tot felul de flori și o îmbia să le miroase, dar' ea cunoscînd

vicienia, zise răstit, că de ce 'l-a adus în grădină ca pe femeie, în loc să meargă la grajduri să vadă de cai?

A treiazi o duseră în camera cu armele pe Făt-frumos, și zise smeoaica: de-și va alege o sabie cu nestimate, să știi că de bună-seamă e fată. Fata împăratului își alese o sabie cam ruginită, dar' cu ferul ce se încovoia de se făcea covrig. A scăpat; a dobîndit pe *Galbăn-din-soare*, și la rugarea lui a slobozit spre casă pe calul celalalt, fiind el mai bătrîn și de aci încolo drumul greu și primejdiile multe.

Povestea și mai departe e minunat scrisă de *Ispirescu* și se desfășură de așa, că fata voinică este între altele trimisă de împăratul pe care îl sluja, să-i aducă lui pe **Ileana-Simiziana, cosită de aur, câmpul înverzeste, florile 'nflorește**.

Și ea, fată voinică, după greutăți, știți D-voastră, de acelea cum numai în povești poți afla, a isbutit de-a adus-o înșelîndu-o. Împăratul o silia să se cunune acum *Simiziana* cu dînsul. Dar' ea 'i-a spus, că nu se poate

Așa însă, dacă se lasă a fi conduși de fibiriu, acesta face ce vrea, ear' voința lui numai binevoitoare nu poate fi pentru Români.

Dacă vor deci să dreagă ceea-ce au stricat, să se facă vrednici de numele de de bunii Români și de dragostea consătenilor lor, sătenii care au primit să fie puși în slujbă de fibiriu, să se ducă la acesta și să-i spună că nu vor să mai rămână unde dînsul 'i-a pus, ci că vor ca locurile acele să fie implinite cu bărbații pe care-i vrea tot satul.

Dacă nu, ei cu drept cuvânt vor fi socotiți între oamenii care ca și notarul din Galșa, pentru-ca lor să le meargă bine, se vînd, își fac neamul de ocară.

Scriem acestea ca să le audă nu numai gâlșenii, ci toți unde asemenea lucruri se întîmplă.

O faptă vrednică de urmat.

Primim următoarele:

Subscrișii locuitori și credincioși gr.-cat. români din comuna și parochia Unimăt, la îndemnul părintelui-protopop al nostru Vasile Vancai și îndeosebi la îndemnul și multele predici, catecheze și alte învățături sfinte ținute aproape de doi ani încoaci în sfânta noastră biserică și prea multele vorbiri convingătoare, ținute afară de sfânta biserică, îndeosebi ale tinărului nostru preot iubit Antoniu Bălibanu, cooperator în Unimăt, în ziua mai la vale însemnată în numele Domnului nostru Isus Christos adunându-ne laolaltă, după-ce am văzut, vedem și cunoaștem, că beutura afurisitului de rachiu sau pălincă este, a fost și va fi și de acum înainte prea mult stricăcioasă renumelui nostru de oameni de omenie și de cinste, trupului și sănătății aceuia, averii și minții noastre și cu un cuvânt stricăcioasă în toată privința, dar' mai presus de toate stricăcioasă a fost, este și va fi sufletului; în numele Domnului nostru Isus Christos ne-am hotărît ca rachiu, pălincă

sau vinars de astăzi încolo în decursul unui an întreg să nu mai bem, nici în gură să nu luăm nici la pomene, nunți, încredințări (logodne), la facere de tîrguri, vinderi sau cumpărări, asentare, ospete și alte prilejuri, cu un cuvânt nici la un prilej de supărare ori voe bună. Anul, în decursul căruia nouă, subscrișilor este strîns oprit a bē rachiu sau pălincă, se începe în întăia zi a sfîntului post al Paștilor din anul curent, adecă în 8/20 Februarie 1893 și va ține până în anul viitor 1894 a doua zi de Paști a Românilor.

Totodată ne învoim, că dacă cu toate-că noi aci sub scrișii ne dăm cuvântul nostru de oameni cinstiți și de omenie și credincioși adevărați ai lui Dumnezeu și ai sfintei noastre biserici gr.-cat., singură mântuitoare, că rachiu sau pălincă nu vom bē din ziua mai sus pomenită începînd ispitit fiind totuși oare-care ori mai mulți dintre noi, cei subscriși, de diavol, ori de oameni, care poate sînt cuprinși și dobândiți de „necuratul“, ca să bem, și dacă am bē, noi prin aceste rînduri ne deobligăm, ca fără de nici o amînare și fără de nici o împotrivire să dăm din voe bună, adecă să fim pedepsiți din partea preotului și curatorilor bisericești pe seama sfintei noastre biserici gr.-cat. românești din loc la beutura întăia cu 50 cr., la cea de a doua cu 1 fl.; și la cea de a treia cu 5 fl., adecă 5 fl. v. a., și după fiecare beutura mai departe apoi tot cu câte 5 fl. Totodată să înseamnă, că toți câți ne subscriem aici ne învoim, că dacă s'ar întîmpla să bem rachiu și nu am voi a plăti cei 50 cr., 1 fiorini; ori 5 fiorini sfintei noastre biserici, prin acestea dăm voe, ca acea pedeapsă, la care noi ne învoim, când ne subscriem numele, pe calea legii civile să se iee de pe noi din averea noastră mișcătoare ori nemișcătoare. Care vor vre ei de ei dintre cei subscriși aici, nesiliți de nimeni, pot face și jură-

mēt, că ei o să țină acest propus, dar' jurămēt nu este obligator pentru toți cei-ce subscriu această obligațiune, decăt pentru care vor fi vrînd ei înșiși.

Totodată noi aci subscrișii ne dăm cuvântul nostru de oameni cinstiți și de omenie, că fiecare dintre noi, cei subscriși, aici după puterile sale se va nizu ca premergînd cu pildă bună, adecă cu faptă celor mai deaproape ai noștri, pe alții din satul nostru, ori chiar și de prin alte sate, care ar bē pălincă, fi vom îndemna și cu cuvântul și cu pilda să nu bee afurisita, otrăvicioasa și mult stricăcioasa pălincă, rachiu sau vinars, vom fi adecă fiecare tot atăția învățăcei ai preotului nostru, care ne vom nizu mai departe, ca nici la oaspeții, ori lucrătorii noștri să nu le aducem pălincă, ear' dacă aceea ne-ar batjocori, ciuful ori în alt chip supăra, vom ști răbda și suferi și noi subscrișii, căci și Mântuitoriul nostru Isus Christos și sfinții apostoli și alții multe au suferit pentru credința noastră și pentru noi, ear' noi să nu fim în stare a suferi pentru învățăturile cele bune și pentru lăpădarea de beutura, care la mulți, prea mulți se preface în patimă, când răbdarea și suferința bătătorilor de joc va fi spre folosul nostru trupesc și sufletesc??...

Unimăt, la 7/19 Februarie 1893.

(Urmează iscăliturile).

SCRISORI.

În numărul 11 din foaia mult prețuită „Foaia Poporului“, a apărut o scrisoare din Sîclău, față cu care mă simt îndemnat a lămuri unele împrejurări, care sînt aduse în combinațiune cu persoana mea în mod prea măgulitor.

Eu petrecînd în comuna Sîclău, nu am îndeplinit mai mult, decăt ar fi trecut peste datorințele mele, ce 'mi-le-a impus poziția mea; ba poate-că, dacă terenul local era puțin mai neted, trebuia să se facă și mai mult; vezi dar', că s'a putut face și mai mult, astfel dară lauda ar putē să fie puțin mai scăpătată, ne-

cununa, până nu-i va aduce herghelia ei de iepe, și dacă 'i-au adus-o, 'i-a mai zis împăratului, că tot nu se poate cununa, până nu-i vor aduce vasul cū botez ce se află într'o bisericuță de peste apa Iordanului.

La aducerea vasului de botez a pătit-o apoi și Făt-frumos, adecă fata de împărat, despre care Simiziana credea că e ficior și se cam îndrăgise de el. Și anume, când a furat vasul și fugia cu el, un călugăr aflînd despre fărădelegea aceasta 'l-a blăstemat:

— Doamne, Doamne sfinte, fă ca nelegiuitul care a cutezat să pună mîna lui pîngărită pe sfântul vas cu botez: să se facă muiere de va fi bărbat, ear' de va fi muiere să se facă bărbat.

Și D-deu 'l-a ascultat!

Capătul povestii e, că fata de împărat acum ficior, ea el de soție pe Simiziana, și pe împăratul cel nelegiuit și rău, 'l-au făcut să treacă cu scînduri pe cealaltă lume; să mai împărătească și acolo!

Chiar și aceste frînturi și schițe scurte, mă scutesc de sarcina de a le lăuda eu; ear' cartea lui *Ispirescu*, care e toată numai cu povești așa de minunate, cât nu te mai sature de ele, eu nu o pot lăuda așa precum se laudă ea de sine cetindu-o. Ca să pot de ajuns arēta cât e de frumoasă, ar trebui să o descriu întregă aci!

Și precum se poate vedē cartea e scrisă într'o limbă așa de ușor de înțeles și atât de curat românească, că ori-ce copil o poate pricepe. E destul să ai un băiat de 12 ani, care știe ceti bine, și-l poți pune să-ți cetească.

Ear' acum luînd noi în dreaptă socotință adevărul, că cu cât cineva în viața lui are mai multe ciasuri de veselie, nu de aceea pricinuită de beutura ori de alte plăceri, care chiar și când îți îndulcesc traiul pe o clipită, încă te ruinează, ci *veselia sufletească*, cu atăta va fi și viața lui mai îndelungă: noi trebuie să o spunem, că *astfel* de clipite de ciasuri de veselie sufletească, îți aduce cartea lui Petre *Ispirescu* cetindu-o.

Sînt în poporul nostru pretutindenea *povești*, dar' așa de frumoase, așa de alese și curățite de părțile urite ori de vorbele mult-puțin jignitoare de bun simț, ca în cartea lui *Ispirescu*, nu le mai aflăm! și nici atătea la un loc.

Poveștile lui, după-ce te-au purtat prin griji, prin greutăți nesdrăvene, prin multe peripeții și desnădăjduiri chiar, aproape toate au un desnodămēt, un sfîrșit mulțumitor și bun, lăsându-te vesel, cam ca poeziile lui Coșbuc. Și aceasta încă e o mare vrednicie a lor.

Ca să vază iubiiții cetitori dela sate, ce părere au și alți oameni despre cartea aceasta, lăsăm să urmeze câteva vorbe scoase din o scrisoare pe care marele *Alexandri*, poetul nostru a trimis-o lui *Ispirescu*, dându-și părerea asupra poveștilor lui: eată ce zice:

„Privind la volumul de povești populare ce 'mi-ai trimis din țeară, îmi pare că mă aflu față cu o comoară, pe care aș fi perdut-o demult, și am regăsit-o într'o zi de noroc.

„Ai făcut un bun serviciu neamului românesc, adunînd într'un șireag multime de

ECONOMUL

redactat de D. COMȘA.

Călinarul economic.

Pentru femei.*)

Deschide ușa și mai ales ferestrele și premenește aerul locuinței de repetite-ori, mai ales seara și des de dimineață. Înlătură cu un petec muiat în petrolu grăsimia murdară din pëlăriile de pîslă (për) cum și de pe uși, armare, picioare de masă, ceasornice și alte scule de lemn. Deșeartă locuința cu totul, măcar la câte trei luni odată, șterge praful (pulberea) și păienginișul de pretutindenea și feștește sobele (cuptoarele) de fer cu „lac“ negru, ear' de nu, cu vâpseală de sobe care, frecată fiind cu o perie sau altceva, strălucește. În leșia, cu care freci (șurluești) podeala locuinței, adaugă puțin var nestîns și de trei-ori atîta nêsip; cu chipul acesta, podeala, masa, lavițele și alte scule de lemn se fac mai albe și mai curate ca de obicei. Premenește paiele din așternut cât mai des și spală țoalele (straietele) cel puțin odată pe an. Unge cu unt-de-lemn sau și cu alt ulei uținile și incuitorile (broaște, lăcate). Scoate petele grase din vestiminte cu ajutorul unei fășioare de giolgiu muiată în „benzină“ sau așa că acoperi petele cu hârtie sugătoare și treci peste ea, de câte-va ori, cu un fer încălzit bine. La câte 2—3 săptămîni, unge încălțămîntea cu „glicerină“, care înmoaie pielea și împedecă rêsbaterea umezelei.

Întrebuințează la spelat săpun cât mai uscat. Cârpește sacii, traistele și desagii, acum din vreme. Păstrează acele, cuiele, ciocanul, cuțitele, oalele, cîrpătoarele, toporul și alte scule fiecare la locul seu, ear' nu împrăștiate care unde ajunge. Ține în rîndueală și curățenie cămara, pivnița și podul. Dacă n'ai isbutit altcum, prinde șoarecii așa: creapă o nucă sănătoasă în cele două jumătăți, ia apoi o scîndurice, pe care așezi o cratiță spurcată cu gura în jos, după aceea ridică cratița de o lature și o anină (proptește) cu dunga pe jumătatea de nucă așa încât aceasta să stee în picioare și cu sîmburele în spre mijlocul cratiței; șoarecele trage de sîmbure și astfel cratița se rêstoarnă peste el. Cearcă și vezi, că adevăr grăim. Nu mânca lapte nefert nici cartofi (crumpene, picioici, baraboi) cu miezul înverzît, acesta fiind veninos. Nu mulge până a nu fi spelat și șters țitele frumos și nu ține laptele decît în vase opărite cu leșie. Păstrează cenușa menită pentru leșie în pivniță și îngrijește, nu cumva să ia foc.

Aruncă pe gunoiu cenușa de prisos, cenușarul, funinginea, cărnurile stricate, mătura din casă, țărița de lemn, puzdăriile și c. l., însă nu și gozul din grăunțe sau din esle.

Desvătă-te a mai cumpăra dela străini până și ceapa și ridichile și mărariul și frunzele de pîtrînjel de care ai trebuință. Drept aceea nu lăsa grădina pustie, ci o sapă adînc și prășește legumi din greu, fie și numai pe seama casei. Decît să cumperi legumi negreșit mai bine este să vinzi. Cumpără din vreme semințele de legumi ce ți-ar fi lipsind.

Premenește și îngrășe pămîntul din vasele cu flori. Du florile în curte și le stro-

* Într-o cetitorii foii noastre hotărît că se află mulțime de femei, care și dînsule vor fi avînd trebuință de unele lămuri, mai ales în ale economiei de casă. Nu ni-se va lua deci în nume de rîu, dacă când și când vom tipări în „Călinarul economic“ povețe și sfaturi înadins menite pe seama femeilor.

pește din greu cu apă sau le pune să stee în ploaie. Udă pămîntul din vase cu apă stempărată, când și când în amestec cu funingine drept gunoiu. Dă-le apă de câte-ori pămîntul amenință a se usca și îngrijește ca prisosul apei să aibă pe unde se scurge.

Cruță când ai ce. Nu fi eștină la făină și scumpă la țeriță.

Cetește „Foia Poporului“ pe întrecute cu bărbatul. Dacă n'ai fi știind ceti, învață. Căci a învăța, târziu nu e nici-odată.

Reuniunea agricolă română din Sibiu.

IV.

În dorința de a urni și întemeia pro-pășirea economică, comitetul Reuniunii noastre, după-cum am arătat, s'a servit de Întrunirile agricole și Expozițiile de vite. Dar' comitetul, lucru firesc, nu s'a mărginit la atata.

Între altele, membrii comitetului 'și-au zis: deoare-ce povețele cu graiul și în scris nu vor birui cu una cu două, haid' să imbiem țeranilor privilegiul de a faptui ei înșiși îmbunătățiri sau măcar cercări economice. Era însă de prevăzut, că abia se va afla între ei cine să facă începutul, fie și numai pentru a nu cheltui, poate, degiaba. A pășit dar' comitetul Reuniunii la mijloc și, mulțumită cercărilor isbutite din capul locului, „sămînța aruncată a căzut pe pămînt roditor“. Înadins am împrumutat aceste cuvinte din Sf. Scriptură; căci toemai este rîndul să pironim luarea aminte asupra *sămînțelor dăruite* prin Reuniune cum și asupra *fînațelor*.

Vitele, acest stîlp al economiei ardelenesti, se află la noi într'o stare decum abia s'ar pute mai înapoiată. Unde și unde, nu-'i vorbă, întîlnim și vite mari, lăptoase, puternice și bine hrănite. Dar' cu atît mai covîrșitoare este mulțimea vitelor mici și adese gârbovite, cu pîr sburlit și coapse țugete, piept îngust, picioare slăbănoage și avînd une-ori înfățișare sêlbatică. Seminția cailor nostri, odinioară atît de vestiți, pare a se fi stîns cu desevîrșire. Vacile, oile și celelalte vite au scăzut și scad în mărime și greutate din ce în ce. Și rădęcina rului, care este?

Soiul înrîit al vitelor sau nepriceperea oamenilor? Alegerea greșită a prășilei sau grajdurile ticăloase? Slaba îngrijire sau murdăria? Pășunea comună sau doară asprimea vremilor?

Și una și alta.

Înfurind împreună, aceste scăderi și altele de felul lor au pricinuit economiei noastre de vite rane adînci și anevoie de lecut. Este însă un rîu și mai mare, de care pătinesc vitele la noi, este o belea, care întrece pe toate celelalte. În adevăr, cine a urmărit cu luare aminte mersul economic la Români, s'a putut încredința, că nu atît în scăderile atinse mai sus, ci aiurea trebuie căutată rădęcina

rului. Acum la întrebarea, unde trebuie căutată, rêspondem scurt și cuprinzător: *în puținătatea nutrețului și așa rîu*.

Ca să nu mai vorbim de răbdările prăjite în curgerea ernei, ca d'alde fîn adese spălăcit și cotoros, paie goale, coceni (pâși) de cucuruz, rogoz netrebnic, ogrinji murdăriți și așa m. d., — de când se gată zăpada și până începe earna din nou, vitele noastre, aproape toate, osândite sînt să bată câmpii și tufișurile despoiate de erburi și de mlădițe chiar, pribegind în arșița soarelui, cu flămînzările de obicei sleite și în luptă aci cu vîntul rece sau droaia muștelor, aci cu povoaiele și nu arare-ori cu măciuca păzitorilor! La pășune se mână boi și vaci, cai și găște, cățel și purcel, pe scurt tot ce are picioare. De ajunge de n'ajunge pășunea pe seama atător vite și jivini flămînde, cine întrebă! A stoarce pășunea comună care cât poate și a erna apoi vitele cu nimica toată, eată chipul posomorît, dar' adevărat, în care se oglindește starea economiei de vite la noi.

Deși călcate și adese pleșugite din seamă afară, pășunile ostăvesc earăși și earăși, așa că vitele se ajung cu chiu cu vai. Cu privilegiul aducerii nutrețului și bucatelor cum și în urma deșertării hotărului, este dată vitelor puțința de a se imbuiba cu nutreț. Destul că peste vară și până toamna târziu, merge cum merge. Peste earnă însă și mai ales în ajunul primăverei, câți economi nu întîlnim, cari se vaeră a cap de om, că ar fi isprăvit nutrețul și așa rîu, că nici pe bani nu se pot ajuta, că le pier vitele de foame, că trebuie să vîndă o parte din ele pe mai nimica, că au ajuns până să descopere șura de paie și a. m. d. Dacă se întemplă să țină earna până într'un târziu, atunci vai și amar. De unde nu, oamenii se bucură ca de mare lucru.

În fața unei pacoste atît de grele cum este la noi puținătatea nutrețului, cărmacii Reuniunii s'au simțit oare-cum împinși pe cărarea ce duce la mîntuire.

Nu putea fi vorba de a pune economia pe temelii cu totul altele nici de schimbări și îmbunătățiri anevoioase și împreunate cu spese mari. Înriurirea comitetului a trebuit deci mărginită la prășirea de nutreț mult, bun și eștin, în împrejurările economice date. Pentru a nu cerca prea multe deodată, în privire mai de aproape s'au luat fînațele, trifoiul și napii (sfeclele) de nutreț, acești trei stîlpi ai economiei de vite.

Nu strică să vorbim acum de fiecare îndeosebi, firește pe scurt.

Țeranii nostri muncesc pămîntul arător și-'l supun la îngrijiri fel și fel. De dragul arăturilor, ei nu pregetă a jertfi până și cea din urmă porție de gunoiu. Idolul economic, căruia se închină, este prășirea de bucate multe și frumoase, fie și cu prețul de a lăsa *fînațele* cu des-

virşire în grija sortii. Între țerani, ce e drept, nu vei afla unul măcar, care să nu știe prețui însemnătatea cu totul osebită a nutrețului. Dar' lucru a avea de ne-crezut: când vorba este de a supune fênațele la îngrijirile cuvenite, ei se codesc și nu fac mai nimic sau chiar nimic. Ceea-ce știu economii țerani, aproape toți, este, că fênațele răsplătesc cu prisosință jertfele și munca, de care s'ar fi învrednicit. Da, știu ei prea bine, că prin îngrășări cu mult gunoiu, prin stîrpirea mușinoaielor și tufăriilor netrebnice, prin abaterea apei de prisos, prin grăpături și alte câteva lucrări și așa eftine, ierburile înaintează de minune și produc fên îndoit și întreit mai mult ca lăsate fiind în voia întâmplării. Dar' indeșert; căci ei s'au obișnuit a privi fênațele drept cenușotce!

A fost prin urmare deplin întemeiată stăruința, cu care s'au întrepus cărmacii Reuniunii, sbiciuind scăderile pomenite și înduplecând pe țerani la o purcedere mai înțeleaptă. Când cu Întrunirile agricole și Exponziile de vite cum și altedăți, mereu s'au scos la iveală marile foloase ce oamenii datoresc fênațelor ținute în regulă.

Am avut mângăierea să vedem pe mai mulți fruntași, că au început să făptuească sfaturile primite aproape întocmai și este nădejde, că ceialalți îi vor urma, azi unul mâne altul.

Între uneltele așa numitelor Tovărășii agricole, care și ele s'au înființat la îndemnul Reuniunii, întâlnim vre-o 4 grape de fênaț, înadins cumpărate pentru stîrpirea mușchiului din erburi. Cercările făcute cu ajutorul acestor grape au isbutit foarte bine. Că prin urmare se vor cumpăra dela o vreme multe alte grape de acest soi, îndoială nu încap.

Prin mijlocirea și la dorința Reuniunii, presidentul *Eugen Brote* a întocmit și publicat cărticică „*Ținerea vitelor*“, unde se vorbește și despre cultura fênațelor.

Vorbă scurtă: Reuniunea a făcut ce 'i-a stat prin putință și, înaintând în viitor pe calea apucată, îmbunătățirea fênațelor va săvârși cuceriri din ce în ce mai mari.

Urmează să îndegetăm pe scurt foloasele *trifoiului*, pentru a cărui răspândire Reuniunea a stăruit și stăruie neîntrerupt.

În deosebire de a celorlalte plante, sēmēnța trifoiului isbutește destul de bine împrăștiată fiind în holda tineră de ovēs sau și de grâu. Ovēsul crește nejnignit și se seceră la timpul seu. Acum trifoiul se răsfoește în tignă și în curēnd poate fi cosit cu miriștea împreună. Nutrețul astfel dobândit, în anul dintăiu, răsplătește cu prisos sēmēnța, adevērat, nu tocmai effină. În cei doi ani următori, trifoiul odrăslește earăși și earăși și dă câte 3—4 cosituri sdravene. Trifoiul verde cășunează îmbolnăviri; dat în amestec cu paie însă, el alcătuește un nutreț foarte

prețios. Un jugēr (erdășe) de trifoiu ajunge pentru a hrăni bine vre-o 6 vite mari, începēnd din Maiu și până toamna târziu. Prin uscarea potrivită a trifoiului agonisim un nutreț frunzos și aproape îndoit mai nutritor decum este fēnul îndatinat. Fie că se dă proaspēt, fie în stare uscată ca fēn, trifoiul îngrășe vitele și sporește laptele cu îmbelșugare.

În fața atător foloase însemnate, comitetul Reuniunii s'a simțit îndatorat a stăru cu tot înadinsul pentru o cultură cât mai răspândită a trifoiului. Ca avēnd menirea să lumineze pe țerani în ale prăsirii trifoiului și culturii mai departe este a se privi cărticica „*Trifoiul*“, întocmită de același president. Amēndouē cărticelele s'au împărțit în cinste între membrii Reuniunii.

Până a nu vorbi de sēmēnța de trifoiu împărțită în dar, să aruncăm o scurtă privire și asupra *napiilor de nutreț*.

Dacă împrejurările, în care se cultivă, sânt priincioase, napii (sfeclele) ajung o mărime uriașe și sânt din seamă afară spornici, ușor de mistuit și nutritori. Dintr'un jugēr de pământ dobândim peste 350—400 măji (=19.600—22.400 chlg.) de napi. Cu ajutorul atător napi se pot cruța câteva care de fēn. În pivniță se pot erna cu înlesnire până primăvara. Vacile dau lapte din greu, hrănite fiind cu napi. Rămătorii îi mănâncă bucuros și se îngrășe de ei, de asemenea caii și oile.

Pe lungă că a stăruit la țerani să țină fênațele în regulă și să prăsească trifoiu și napi din răspuțeri, comitetul s'a pus să împartă între membrii Reuniunii sēmēnța degiaba. Cu chipul acesta, trifoiul și napii s'au furișat chiar și unde stăruințele cu graiul ar fi rămas cu totul zadarnice.

Ca de încheiere vom spune, în cei dintăiu 4 ani câtă sēmēnță s'a împărțit în dar prin Reuniune.

În anul înființării sale (1888), lucru de sine înțeles, Reuniunea n'a avut privilegiu să împartă sēmēnțe.

În primăvara anului 1889 s'au împărțit mai mulți economi din 8 comune cu 40 chg. sēmēnță de trifoiu și 15 chg. sēmēnță de napi.

În anul 1890 s'au împărțit în 11 comune 276 chilog. sēmēnță de trifoiu, 70 chilog. sēmēnță de napi și 84 chilog. sēmēnță de erburi.

În anul 1891 s'au împărțit în 15 comune 87 chilog. sēmēnță de trifoiu și 19 chilog. sēmēnță de napi.

Bucuros s'ar fi împărțit sēmēnță mai multă, dar', lucru ciudat, în cei dintăiu ani ai Reuniunii nu s'a aflat cui! Pe seama unor comune a trebuit îmbiată sēmēnța cu deasla. În timpul mai nou, cererile se sporesc treptat, semn vedit, că trifoiul și napii încep a se răspândi din ce în ce mai tare.

D. Comșa.

Filoxera.

I.

Înainte de aceasta cu 25 de ani, o ființă cunoscută numai învêțăților, azi a ajuns să o știe și să se teamă de ea până și țeranii din cele mai îndepărtate unghiuri și ale țerii noastre. Acum mai ales, când viierii încep a-și desgropa și a-și săpa viile, cu îngrijare căutând la viitor se întrebă, nu cumva toată munca lor va fi zadarnică, nu cumva blăstēmata aia de filoxeră se va ivi și în hotarul lor, pentru ca să pustiească viile, precum le-a pustii în atâtea alte țeri, și dacă se va ivi și la ei, ce să știe face, ca să se scape de această păgubitoare pacoste? Și prea îndreptățită este această îngrijare, când auzim că, d. p. în Țeara-Franțuzească, în nu mai mult de 10 ani, filoxera a nimicuit cu desvîrșire sau în parte peste șese sute de mii de pogoane de vii, scăzēnd astfel venitul țerii cu peste o sută șezezeci milioane de franci; și mai îndreptățită este și pentru țeranii nostri, când într'una vin știri, că tot în mai multe și mai multe ținuturi, în care și la noi se îndeletnicesc oamenii cu viieritul, a început filoxera să-și arete lucrarea ei nimicitoare și din an în an tot mai simțitoare se fac pagubele ce le sufer și locuitorii țerii noastre prin scăderea producțiunii de struguri și de vin.

Încă la anul 1877 am atras prin un articol publicat în „Foișoara Tel. Rom.“ luarea aminte asupra filoxerei și a stricăciunilor ei. Fiindcă primejdia, de care atunci numai ne temeam, acum a avea a dat și peste noi, nu va strica, dacă cu învoirea on. red. a „*Foii Poporului*“, care cu atâta căldură și zel tocmai binele poporului dela țeară voește să-1 iuainteze, voiu reîmprospēta în parte cele scrise atunci, cu unele adausuri, pentru a atrage de nou luarea aminte a acelora, pe care îi privește mai deaproape, asupra primejdiei ce-i amenință și asupra mijloacelor mai potrivite pentru stânjinirea acestei primejdii.

Să ne dăm deci puțin seama despre felul, cum se sporește și se răspândește filoxera, prin ce strică viței de viie și ce mijloace mai potrivite au aflat alții până acum pentru a se pune la adăpost de stricăciunile ei.

În grădinele noastre de pomi adeseori aflăm mai ales pruni, cireși, perseci și meri tineri, fie pădureți, fie altoiți, cu mlădițe pipernicite, cu frunzele sbărcite, încrețite, verzui-gălbue, învęcute cu o materie vęcsoasă, care îndată ne vedește, că numai sănătoși nu sânt astfel de pomișori. Cercetând mai deaproape, dăm în dosul frunzelor și pe virful mlădițelor de o sumedenie de lighioae mici verzii, cenușii sau cafenii, pe care toată lumea le cunoaște sub numirea de păduchi de frunze. Unii din ei au aripi străvēcicioase, subțirele, alții sânt lipsiți de aceste întocmiri pentru

sburat, unii au la burtă, înspre spate, două adausuri lungi țevoase, din care țisnește un suc limpede, dulciu și vâscos, alții nu au aceste țevi, la toți însă aflăm câte 3 părechi de piciorușe subțiri și buzele și fălcile preschimbate în un cioc lung përos, înțepător, bună-oară cum îl au și țințării, care ne știu suge atât de bine sângele în serile de vară, și nesuferitele stelnițe, care ne sug sângele noaptea în pat. Cu acest cioc subțirel, dar' lung și virtos, păduchii de frunze străpung ca cu un ac pelița subțire a frunzelor și coaja fragedă a mlădițelor și, străbătând până în miezul lor, sug bărbătește și se hrănesc ei cu sucurile, de care altcum s'ar folosi pomișorul, ca să crească cu îmbelșugare. Întocmai precum înțepăturile țințarilor și ale stelnițelor ne întărită pelea, o fac să se înroșească și să se acopere cu blânde, întocmai așa întărită și împunsăturile păduchilor de frunze frunzele, fac să se grămădească în jurul locului înțapat sucurile mai cu îmbelșugare, ceea-ce are drept urmare, că astfel de frunze și mlădițe să fie mai groase și mai fragede, cu toate acestea însă pomișorul nu dă înainte, dimpotrivă se pipernicește, pentru-că dela sucurile cele grămădite nu pomișorul, ci păduchii singuri trag folosul.

De neamul acestor păduchi de frunze se ține și filoxera. Abia de mărimea unui punct folosit la tiparul cărților, ea are trupul oval, de culoare galbină, roșietecă sau verzue, și burta alcătuită din 7 verigi, pe spate cu niște nodulețe așezate în rânduri, dar' fără adausurile țevoase amintite. În o anumită stare de desvoltare îi lipsește aproape cu desăvîrșire ciocul înțepător, dar' atunci are câte două părechi de aripi peloase, străvăzécioase, în altă stare de desvoltare are la capul cel mic, sgulit, un fel de teacă peloasă, în care se ține ciocul înțepător bine desvoltat, alcătuit din 3 perișori aspri, lungi, țevoși, dar' îi lipsesc cu desăvîrșire aripile. Partea cea mai mare a vieții o petrece nu pe frunze, ci în pământ, pe rădăcinile viței de viie.

Dr. D. P. Barcianu.

Despre altoire.

Deodată cu începerea căldurii, lucrurile economului se grămădesc treptat. Acasă și la câmp are el de lucru, sămânând legumi și bucate, curățind pomii și c. l.

Între lucrările folositoare economului se numeră altoirea pomilor. Adese se întâmplă, că altoirea nu isbutește și mulți se vaeră, că nu ar fi având „mână bună“. Vezând, că pomii altoiți nu se prind, încetează de a cerca din nou sub cuvânt, că tot nu merge. În cele din urmă perd voia și închină altoirea cu totul. Hotărît însă că vina trebuie căutată în purcederea greșită când cu altoirea.

Până a nu arêta, cum ar trebui să se purceadă la altoirea obișnuită în despicătură, vom înșira în puține cuvinte legulele de urmat preste tot.

Dacă împreună un surcel nobil (mlădiță de un an) cu un pădureț de același soi sau de un soi înrudit așa ca să se vină tocmai coaje lîngă coaje: mizga (sucul nutritor) pădurețului trece și în surcel și dela o vreme cresc împreună, alcătuiind o singură bucată. Părțile altoite se contopesc și surcelul se prinde cu atât mai ușor, cu cât pădurețul se va fi rănit mai puțin când cu altoirea. Drept aceea, tăieturile ar trebui mărginite la ceea-ce este neapărat. Pădureții de măr și de pâr este bine a se altoi cât mai aproape de pământ. Urmând astfel, surceii nobili capetă mizgă din greu și cresc deci repede pe lîngă că altoii produc mlădițe drepte și nu-i frânge vântul nici nu rămân strîmbănogi. Dimpotrivă, surceii altoiți pe la mijlocul trunchiului capetă mizgă mai puțină și cresc anevoie, dând naștere la altoi, pe care vântul îi frânge ușor și care adese rămân schimonosiți prin cotituri sau noduri. Cireșii însă, de asemenea vișinii și prunii se vor altoi în crengile tinere, înspre vârful trunchiului; căci altoiți fiind lîngă pământ sau pe crengile mai groase, acești pomi se prind cu anevoie sau se bolnăvesc.

Altoirea nu se poate săvîrși decât având la îndemână pădureți, surcei nobili, ceară sau rășină de altoit, legături, un cuțit de altoit și alte câteva scule.

Cu numele de pădureți se înseamnă pomișorii sălbatici, care se prăsesc din simburi sau se aduc gata din pădure ori aiurea. Multe ar fi de zis despre cum ar trebui făcută prăsila din simburi, însă „Economul“ din „Foaia Poporului“, fiind de lipsă pentru multe alte lucruri folositoare, fie-mi ertat a recomanda cetitorilor cărticica „Prăsirea pomilor“ de D. Comșa, unde se vorbește pe larg și resfirat asupra prăsirii din simburi. Cine n'are pădureți din simburi și ar voi să aibă ce altoi în primăvara aceasta, va trebui firește să aducă pădureții de undeva. Asemenea pădureți se potrivesc și ei, însă numai dacă sunt netezi, sănătoși, tineri și înzestrați cu multe rădăcini ațoase. Ei ar trebui sădiți în grădină la depărtare de 50 centimetri (= 1/2 metru), firește în rânduri oable. Altoirea lor poate urma numai decât. Este însă negreșit mai bine să amînăm altoirea până la anul dacă este să prindă putere.

Surcei nobili numim mlădițele, de care ne folosim la altoire. Ele să fie sănătoase, netede și nu prea subțiri nici mai bătrâne de un an. După-cum s'a arêtat în „Foaia Poporului“, nr. 10, ele ar fi trebuit tăiate din vreme; altcum se prind cu anevoie și adese nu se prind de loc. În nr. 11 s'a arêtat pe larg cum ar trebui pregătită rășina de altoit.

Cuțitul de altoit să fie ușor, îndemnatic și cu tăișul oblu, ear' nu strîmb ca al cosorului. O neapărată cerință este să taie ca briciul; altcum nu isbutim, ori câtă silință ne-am da. Afară de cuțit ne

mai trebuie un briceag ager și puternic sau și mai bine un cosor anume cum și un ferestreu (frez) de pomi. Ața groasă de lână, numită și uruoc (uruoc) se potrivește la altoit mult mai bine decât legăturile de alt neam. În lipsa de uruoc ne putem ajuta cu ața groasă de bumbac și de cânepă, cu coaje de teiu anume gătită sau și cu foi de papură.

Altoirea însăși este de mai multe feluri: altoirea în crepătură, altoirea în coaje, copularea (impărechierea), ocularea sau altoirea în ochiu și c. l. Altoirea în ochiu se face mai ales prin August, când coaja se deslipește de pe lemn cu înlesnire, ear' celelalte feluri de altoire se aplică primăvara în ajunul îmbobocirii, nu mai curând nici mai târziu.

Ori-ce fel de altoire s'ar întrebuița, lucru de căpetenie este să se potrivească întocmai coaje pe coaje, să ungem ranele bine, să avem ce ne trebuie și să pricepem lucrul cum s'ar cuveni.

Pușinii noștri țerani, care se îndeltnicesc cu pomăritul, nu știu să altoiască decât mai numai în despicătură. Și fiindcă celelalte feluri de altoire nu se pot învăța cu una cu două, voi sfârși de astădată prin a spune, cum ar trebui să se faca altoirea în despicătură.

Tăiem cu ferestreul pădurețul deasupra unui mugur și apoi netezim rana cu cosorul. Despicătura o facem așa că lovim cu un ciocan pe dunga cosorului. Despicătura să fie cât mai netedă și nu mai adîncă decum se cere pentru de-a vîri surcelul. Ea se ține deschisă cu ajutorul unui ic de lemn virtos sau așa că cărnim tăișul cosorului încetișor. Surcelul se taie la partea din jos în forma unei săbii, care apoi se înfîge cu dunga de laturea despicăturii așa, încât să se vină întocmai coaje lîngă coaje. Surcelul să nu fie mai lung ca degetul mijlociu. Vîrfurile și partea din jos a mlădiței de altoit se înlătură, ear' din ce rămâne pregătim 2 sau mai mulți surcei. Bucățile astfel dobândite servesc drept surcei de altoit. Țeranii noștri fac greșeala, că adese folosesc mlădițele de altoit așa de lungi cum le-au tăiat din pomi. Urmarea este, că mizga se împrăștie în o mulțime de muguri, în paguba bietelor odrasle, care n'au cu ce se hrăni. Sfătuim dar' pe toți să nu folosească decât surcei foarte scurți și înzestrați cu 3 muguri cel mult, în care se grămădește mizgă din greu și dau astfel naștere la odrasle puternice. Partea din sus a surcelului se va tăia costis, de-asupra unui mugur bine desvoltat.

După așezarea surcelului, despicătura se leagă cam strîns și apoi se ung ranele cu rășină de altoit.

George Bogdan.

Stîrpirea mușchiului din ierburi.

Adese-ori auzim pe țeranii noștri vâerându-se, că iarba nu se face din pricina mușchiului, acest vrășmaș de

moarte al fenațelor (livezilor, riturilor). Unde pământul s'a fost îngrășat bine cu gunoiu sau este foarte mănos din firea sa și nu pătimizește de umezeală, mușchiul nu se incuibă, dar' cu atât mai virtos dă el năvală asupra fenațelor și pășunilor sărăcicioase și bântuite de apă sau de uscăciune prea mare. Cel mai minunat leac este și va rămâne îngrășarea cu gunoiu din greu și, cerând trebuința, abaterea apei de prisos. Un alt mijloc este să grăpăm ierburile bărbătește, cruciș și curmeziș, prin așa numita grapă de mușchiu care, pe lângă că smulge mușchiul, scormonește pământul dintre ierburi.

Un al treilea mijloc este să facem din nêsip mărunt sau și din pământ nêsipos o grămadă mare, peste care turnăm urină (ud) cât mai adese-ori. Când și când grămada ar trebui presărată cu făină de ghips. La câte 7 zile, nêsipul se amestecă și se scormonește bine. După 4—5 săptămâni, nêsipul astfel pregătit se cară și se împrăstie cât mai deopotrivă pe fenațul mușchios. Întrebuințat fiind în grosime de 1—2 degete, nêsipul înădușește mușchiul, în vreme ce urina în el cuprinsă îngrășe ierburile, care se desvoaltă astfel cu îmbelșugare, firește în cărcă mușchiului.

Văpsirea ouălor.

Nu ni-se va lua în nume de rău, așa credem, dacă acum într'un târziu vom spune, pe scurt, cum ar trebui să se purceadă când cu văpsirea ouălor. Bucuros am fi spus mai din vreme, dar' înșine nu știam. Acum, după-ce am aflat meșteșugul, eată că-l împărțăm cetitorilor.

Văpseala se pune mai întâiu să fearbă vre-o 5 minute, apoi se așează ouăle și se fierb vre-o 5—8 minute, nu mai mult. Văpseală putem face și anume: *verde* din grăunțe proaspete de săcară sau din foi de spinac, *galbină* din șofran și foi de ceapă, *roșie* din văpseală roșie de scoartă (fernambuc), *viorie* din foi uscate de nalbă neagră, *vénătă* din lacmus sau din lemn vénéș și *cafenie* din garanță. Oauă tărcate cu foi albe putem dobândi așa că le fierbem înfășiate cu frunze de pētrinjei, legate strins. Prin înfășierea cu foi de ceapă, tăiate frumos, căpētăm ouē tărcate cu figuri albe, ear' prin înfășierea în călți de mētasă dobândim ouē marmorate.

Se încumintesc oamenii nostri.

Așa zice „Gazeta Bucovinei“ scriind următoarele: Am aflat cu plăcere, că în mai multe sate oamenii, sau mai bine zis nevestele, socrii și părinții, au prins minte. Acolo adecă, unde încep o seamă de economi, dedați beției, să risipe avericica strămoșească pe la cei străini, sar femeile și nu lasă să se peardă gospodăria (economia). Ele aleargă la preoți, scot mărturie despre purtările cele rele ale bărbăților,

le întăresc la primărie și le bagă în judecătorie, ca judecătoria să pună risipitorilor de averi epitropi. Risipitorii nu pot apoi să vênză nici o palmă de loc, și nu capētă nici rachiul nici celelalte pe datorie. Tot așa fac socrii cu ginerii lor bețivi și părinții cu copiii lor bețivi. Pilda aceasta ar fi bine să prindă rădēcină peste tot locul în țeara noastră, ca să nu ne trezim prea târziu săraci și bejenari lipiți pământului ca cei fără țeară și fără căpătăiu. Am auzit cu bucurie, că oamenii care au fost risipitori, cu epitropi s'au ales economi de frunte.

Unt proaspēt.

Cel mai bun mijloc pentru a avē totdeauna unt proaspēt este următorul. După-ce s'a spēlat bine, untul se șterge cu îngrijire și se umple cu el borcane (sticle cu gūtul larg) de lut. Borcanele astfel umplute încât nu mai rămâne nici un gol, se pun într'o căldare pe jumătate cu apă și se ferb până dau în clocote. Se scot borcanele numai când apa s'a rēcit și untul rămâne tot așa de proaspēt peste 6 luni precum ar fi eșit din putineiu într'aceeași zi, ba chiar gustul e mai plăcut. E mijlocul cel mai bun din câte se cunosc.

Prin topirea în apă ferbinte, tot zērul se așează pe fundul borcanelor și astfel untul rămâne îndeplin curat.

Așa se zice în gazeta „Universul“ din București. N'ar strica să se facă cercări.

Alcătuirea trupului omenesc.

După spusele doctorilor, trupul omenesc are 150 de oase și 500 mușchi.

Sângele unui om virstnic cântărește 15 chilograme. Inima bate de 70 ori pe minută, de 4200 ori pe oară și de 35,792.000 pe an. Prin fiecare bătaie se rēvarsă în trup 44 grame de sânge, așadar' pe zi se rēvarsă peste 5 chilog. Tot sângele trece prin inimă în vreme de abia 3 minute. Plumânile cuprind vre-o 5 litre de aer. În vreme de 1 oară rēsufflăm de 1200 de ori, cheltuind peste 300 litre de aer. Pielea este alcătuită din 3 pături subțirele. Fiecare centimetru pătrat de piele cuprinde 12.000 de pori (găurele). Lungimea totală a porilor este de 50 kilometri.

Stîrpirea furnicilor din locuință.

După-cum se știe, se întēplă uneori, că furnicile se furișează cu grămada în odăile (chiliile) de locuit, cămări, pivniță și alte încăperi. Cel mai nimerit mijloc este o sponghie (burete) de șters jilavă și înzestrată cu multe goluri (găoci) largi. Ea se presară cu făină de zăhar și se așează pe un petec de șindilă (șisă) în preajma furnicilor. Ademenite de zăhar, după care lăcomesc, furnicile se grămădesc

în și sub sponghie, care se aruncă când și când în apă ferbinte cu șindilă cu tot. Cu chipul acesta scăpăm de furnici în scurtă vreme.

Lecuirea degerăturilor.

Împotriva degerăturilor la urechi, picioare și c. l., vedem întrebuintându-se leacuri fel și fel. Se zice, că cel mai sigur mijloc ar fi să speli degerătura cu apă foarte rece, apoi să o frământă bărbătește cu mâinile și după aceea să o ungi cu multă alifie de camforă, care se vinde în apotecă (spiterie).

Știri economice.

Tîrg de lână în Miscolț. La 7 Iunie a. c. se va ține în orașul amintit un mare tîrg de lână, la care va lua parte mulțime de economi și neguțători din ținuturile învecinate.

Agio vamal pentru plățile în aur s'a statorit pentru luna lui *Aprilie n.* cu 21%.

Banii cei noi. Gazetele din Budapesta aduc știrea, că banii cei noi și îndeosebi coroanele de argint vor ajunge între oameni numai după ce se ministeriul va fi strîns banii de argint de câte 25 cr. din țeara întregă. În Budapesta se vēd pe alocurea bani noi de argint. La coroanele bătute în Viena se va pune în loc de cuvēntul coroață litera „k.“ (din nemțescul Krone), ear' banii mărunți se vor însemna cu „hl.“ (din nemț. Heller, rom. bani). Din 1 chilog. se vor bate întocmai 200 bucăți de câte 1 coroață, cuprinzēnd 835 grame de argint și 165 gr. de aramă; 1 coroață va cântări 5 gr. Pe bucățile ungurești de câte 1 coroață se va tipări chipul Majestății Sale, ear' pe de margine vor fi puse cuvintele „Magyar királyság“, pe dos se va afla coroața ungurească și însemnarea „1 korona“, împrēmuită de cunună. Dunga altcum netedă va primi cuvintele: „Bizalmam az ősi erényben“.

Carne de oaie. Ministeriul nostru de rēsboiu are de gând să înlocuească cartea de vită prin carne de oaie pentru ficiorii din armata comună.

Din traista cu povețele.

Întrebarea 16. Vē rog să-mi trimiteti un catalog, dacă se poate, românesc, cuprinzēnd prețurile sēmințelor, ca să știu cu ce preț și de unde să cumpăr felurite sēmințe.

C. Mănăstur.

T. Pap Suciu.

Rēspons. Nu știm să existe la noi asemenea cataloage în limba română. Crezēnd că te vei fi putēnd ajuta și cu unul nemțesc, am dispus să ți-se trimită catalogul de sēmințe a lui L. Reschner de aici. De voești catalog unguresc, scrie câteva rînduri lui W. Mühle în Timișoara.

Posta redacției.

Dlui G. B. în C. Nu s'a putut altcum!

Dlui P. V. în L. Mulțumiri. Povețe scurte și îndemănatic publicăm bucuros, deasemenea știri economice exacte și de interes.

fiind în deplin în conglăsuire, după-cum am zis mai sus.

Pământul școlar de care este vorba în acea scrisoare, l-a dat însuși legea urbarială cu ocaziunea unei îndeplinite segregări; eu împreună cu preaiubitul meu fost coleg I. Co-drean, am cerut numai după formele sale legale, edarea teritorului aceluia, ce apoi s'a și săvârșit.

Înființarea corului plugarilor noștri din Șiclău, precum și unele și altele lucrări îndeplinite în interesul bisericii și școlii, nu 'mi-le pot însuși numai mie, deoarece-ce în toate acelea am avut ajutorul deplin: inima cea bună și înțelepciunea practică a părintelui sus numit I. C., — deci nu singur, ci ambii împreună am făcut ce am putut spre binele comun.

Că poporul din Șiclău 'și-ar aduce aminte de mine și acuma cu iubire, este urmarea dragostei și a păcii, cu care am petrecut în mijlocul lui; — dar' stimate corespondent! — necunoscut, cu factorii bisericești și școlari de acolo, — mă crede, — că dacă nu vei judeca cu patimă — nu poți ave plângerea atât de supărăcioasă, căci după puțină își vor fi împlinit și dînșii datorința, căci nu poate spune nime despre ei aceea, că ar fi pus oare-când în lucrare, sau că dînșii s'ar fi învoit, ca să se facă ceva, ce ar fi fost contra binelui bisericii, a școlii și a națiunii.

Dar' este la mijloc în comuna D-Voastră o smintă mare, și anume: Sînt acolo în comună factori civili, după poziție — slujbă — conducători, după inimă prea mârșavi, fără suflet curat, pe care nu-'i doare, că se va răpi biserica, se va nimici școala; nu le pasă, că prin povarele cele grele de purtat, ce le încarcă și fără de trebuință pe umerii bietului popor, din zi în zi îi face tot mai slabi de avere și moșie. În fața acestei grele stări, poporul este cuprins de o amorteală, că deși vede aceea, că se bag — ca ursul până în coate în miere, — totuși la unele afaceri de mare interes pentru comună, poporul se apropie de ei cu umilință și supunere oarbă, și prin votul lui nesocotit, fie treaba ce vreau acei corifei să o facă, cât de îngreunătoare pentru comună, le dă încă pe întrecute puterea, ca să sugă și cea mai de pe urmă putere ce o mai au.

Caută dară, onorate corespondent, care te vezi a fi din sinul poporului a sfătui conlocuitorii, ca să fie trezi și deștepți, ca să vă știți și să aveți întotdeauna curagiu de a vă feri de sfaturile lupilor răpitori, căci îi puteți cunoaște ușor, neputând ei ascunde colții

petri scumpe din averea națională; un șireag care nu mai este amenințat a se perde. **Prețiosul D-Sale volum trebuie să se afe în fiecare casă,** căci în el generații noue vor învăța a cunoaște valoarea inteligenței și naturii poporului român.

Da, așa ar trebui să fie! Să se afe cartea aceasta pe masa fiecărui Român; dar' durere! multe sînt satele și mari ținuturile locuite de Români, unde nici ca să se știe măcar, că se află o astfel de carte românească!

Eată dar' eșind la iveală, că e cam nimerită imputarea cu care am început darea de seamă din numărul trecut, că noi nu ne folosim averile noastre, în felul de față *sufletești*, cum s'ar conveni.

Oamenii cuminți eată ce fac: unul știe una, altul alta; fiecare ce știe pune pe hârtie, ca să poată ceti și folosi și altul știința lui.

Ispirescu, prin cartea sa încă acest lucru l-a făcut: ce a știut un Român din cutare colț de țară, a pus pe hârtie lângă știința altuia din alt colț, așa că și unul și altul

lor cel flămânzi; ear' păstorilor vostri sufletești prin încrederea și alipirea voastră spre cele-ce se arată, că sînt spre binele vostru, le dați putere, ca să vă poată feri și scuti de aceea de cu bună vreme, și nu atunci, când prin voea voastră slobodă și neascultătoare, a ajuns treaba mai că peste pragul primejdiei, aproape să înghită norocirea voastră și a fiilor vostri.

Făcînd așa, de bună-seamă în scurt timp veți pute băga de seamă, că se vor spune în rîndul cel mai bun și folositor toate treburile voastre bisericești, școlare și comunale, vă veți pute convinge apoi, că păstorii cu inimă bună care ne vor conduce la pășunea cea adevărat, nu vă vor lipsi nici cînd.

Curticiu, la 17/29 Martie 1893.

Cu toată onoarea

Grigorie Mladin, paroch gr-or.

Cetea, în 15 Martie v. 1893.

La adunarea din Alba-Iulia între alți mulți țerani a venit și țeranul *Iosif Nestor* din Intregalde, care aflîndu-se la o ospetărie între mai mulți preoți și învățatori singur în opinci și vestminte albe țeranești, a început a vorbi astfel:

„Cu cât Ungurii nu ne lasă să ținem adunări, cu atât nu ne pot ei desface de limba noastră pe care am păstrat-o de veacuri.

„Limbă sêlbatică de prin Asia nu primim în casele noastre, căci limba noastră românească e de o mie de ori mai frumoasă ca a lor.

„Noi nu ne-am adunat și nu voim să ne adunăm ca să batem pe nimenea cu petri cum au făcut ei pe la Turda.

„Ca să se bată cu petri numai lor li-se potrivește. Ei dau pildă bună. Nu înzadar se numesc ei pe ei lățitori ai științei.

„Copii de copiii noștri vor ține minte că ei fără de nici o vină au aruncat în temniță pe luminătorii poporului nostru; pe luceferii care lucră pentru înaintarea, luminarea și binele poporului nostru.”

Acestea și alte multe nedreptăți ce am suferit și suferim noi dela națiunea ungurească ni-le povestea țeranul nostru *Iosif Nestor* ca de pe scrisoare, și cu o cutezanță foarte rară deși știa că la o altă masă din ospetărie se aflau vre-o câțiva împintenați de Unguri.

Pilda de a spune Ungurilor în față cum a făcut țeranul nostru din Intregalde ar trebui să o urmeze mulți Români. C.

cumpărînd cartea, să se poată desfăta de știința celui alt.

La alte popoare mai luminate așa se și întemplă: o carte ca al lui *Ispirescu*, de care însă nu se prea pot mândri că au, nu lipsește de pe masa nici unui țeran: toți o au, toți o cetesc, toți își veselesc sufletul în comoara strînsă din toate părțile într'însa.

Și nouă, ne va sedea bine ca în privința aceasta să urmăm pilda popoarelor mai luminate ca noi. **Să cumpărăm și noi cărțile scriitorilor noștri și să le folosim!**

Și atunci vom fi astupat și gura acelor, care azi, cam pe drept, încă ne tot fac imputarea, că noi sîntem oameni destul de practici, avînd frumoase bogății sufletești, adunate la un loc, în cărți ca ceea al lui *Ispirescu*, dar' neștiind trage destul folos de pe ele, spre îndulcirea vieții noastre, pentru-că nu știm prețul cărților și nu voim să le cumpărăm.

Cartea din vorbă poartă titlul: „**Legende sau Basmele Românilor, adu-**

Mult Onor. Dle Redactor!

Hălmagiu, 16 Martie 1893.

După datina din moși-strămoși, la noi în zile de sêrbătoare, dar' mai cu seamă la: Paști, Înălțare, Rusalii și Crăciun, poporul după eșitul dela sfînta biserică și după prînz, de regulă grupându-se în societăți după profesiune! măiestrii, plugarii și inteligenții își petrec aceste zile de odichnă bînd, cîntînd și jucînd; mai părăsînd pe câteva momente grijile și necazurile ce-'i întimpină până aici. Așa și în anul expirat la „Crăciun“, a 3-a zi, se sfătuesc măiestrii din loc să-'și petreacă. Merg la o ospetărie, unde beau, cîntă și colindă; își petrec foarte moral, fără a scandalisa mulțimea care cu drag îi asculta; fiindcă o parte din ei ca coriști delecta pe prezenți cu colinde și cîntece nevinovate. Dar' la un ordin nu știu de unde, sînt siliți a se scula dela masă și a nu-'și mai petrece căci, vezi Doamne! ei nu sbierau la „Piros kendö“ „Kossuth Lajos“ sau csárdás-uri, ori chiuituri asiatiche, ci cîntau românește; apoi ce poate fi mai înțepător la inima Ungurașilor — ca ce-i românească?

Fără altă provocare societatea se de-părtează, se duc la un măiestru-mesar, la casa lui privată, unde-'și petrec până în ziua viitoare pe la 10—11 oare p. m., cînd eată vine un Țigan lăutar acolo, acum societatea plătește 2 fl. lăutarului să-'i petreacă zicînd în laută până la locuința unui măiestru-ciobotar, Petru Ciungan, care îi invitase la sine.

Mergea societatea jucînd pe drum, ca de altă-dată, nefăcînd vre-o neplăcere cuiva, ba din contră îți era drag să-'i privești cum jucău. Cînd ajung în fața locuinței fisolgăbirului P. G., se aude un glas de pașă, să stee în loc, dar' acestia merg mai departe și nu bagă în seamă că i-ar opri cineva, dar' în ceealaltă zi sus numitul măiestru-ciobotar e citat, după-cum se vede din aici aclusa a doua citațiune înaintea fisolgăbirului P. G. ca acusat.

Aci este întrebare, că: Cu a cui slobozenie 'și-au petrecut? 'I-se răspunde: Cu a buzunarului! — La ce dl fibiriu se încruntă, vîzînd că nu-'i cade la picioare să-'i ceară grație și iertare, îl amenință cu palmuire, dar' acest măiestru părăsește cancelaria și merge acasă. Mai târziu sînt citați, toți afară de participatorii unguri, căci în societate au fost și Unguri măiestri, sînt supuși la interogator prin gendarmerie, că ei ar fi comis: rendki-

nate de Petru Ispirescu. București, 1892. Cine vrea să le aibă, titlul aceasta să o ceară. Costă 2 fl. Socotînd că cuprinde *treizeci-și-opt* de povești care de care mai frumoase, scrise *mêrunt* pe 25 de coale de tipar, în 400 de fețe, cartea *nu e scumpă*; ear' socotînd cuprinsul îmbătător de frumos al ei, ea este foarte lesne. *Prier.*

Șodeni despre Țigani.

Țiganul și cașul.

A fost ziua de Paști, bună-oară ca astăzi, și Țiganul s'a dus pe goștie la nănașu-so Român, care tocmai se desmerda la masă lângă un blid plin de strujele de caș. Țiganul dînd a mulțumire la intrare după obiceiul Paștilor, o nu-'i tresare limba din țîfîni de lâcomia cașului, și tu! și zice: caș-o învîiat nănaș!

hágás — botránkodás, și D-zeu mai știe ce minuni mari, că au cheșuit pe sudoarea lor proprie.

Nici una nici alta: „Turcul te bate, Turcul te judecă“, așa și aci, dl fibiriu ti acasă, el ti și pedepsește, duce-l'ar, s'ă-l ducă! la Plevna, Egipt sau Cairo, ca pașe la Turci, dar' cred că aceia l'ar beli de viu de bun ce ar fi și cu ei. Așa ti judecă s'ă plătească: lăutarul 10 fl. pentru că a zis în laută. P. Ciungan 15 fl. pentru-că a dus societatea la sine acasă; pe altul cu 15 fl., pe alții cu 5 fl. — Acestia însă au apelat, dar' cred că înzadar.

CRONICĂ.

Procesul în contra Memorandului și a Replicei. Sub acest titlu „Tribuna“ de Joia trecută scrie, că judele de instrucție ear' a invitat la dînsul pe dl *Eugen Brote*, și l'a ascultat în afacerea tipăririi și răspîndirii *Memorandului și a Replicei*. Se știe că demult procuratura din Cluj își bate capul cum ar pute să mai încarce pe Români cu un proces.

Din cercuri prietenesti aducându-ni-se la cunoștință că venerabilul preot al *Șiclăului*, dl *Codreanu* s'a simțit atins prin scrisoarea ce ni-s'a trimis de acolo și a apărut în nrl. 11 al foaiei noastre, ne credem datori a declara, că din parte-ne prin nimic nu am țintit să supărăm pe mult meritul preot, despre care știm că este nu numai un păstor credincios al turmei sale, dar' în toate cestiunile naționale s'a arătat un bărbat rezolut care cu vorba și cu fapta întotdeauna a putut servi ca model preoții de pe Câmpia Aradului. Nu nouă deci, care cunoaștem aceste însușiri mai presus de ori-ce laudă, ni-a putut veni gândul să supărăm prin acea publicare pe veneratul preot al *Șiclăului*.

Spicuri din foile maghiare. Sub acest titlu cetim în „Tribuna“: La 25 Decembrie 1892 ziarul „*Budapesti Hirnap*“ a adresat cetitorilor sei întrebarea: „Ce-ați face, dacă ați fi trei zile prim-ministru?“ În numărul de Paști numita foaie publică mai multe răspunsuri. Între acestea unii spun că ar „propune M. Sale să zidească castel în virful dealului Gellért dela Buda“, altul ar institui o „armată națională maghiară“, al treilea ar ridica statuă lui Mateiu Corvin, și foarte mulți zic că ar șterge legea naționalităților și jururile primejduite le-ar popula cu buni pa-

triofi. Dacă spicitorul acestor rînduri ar fi trei zile prim-ministru, cu toate multele lucruri de făcut pentru nația română, dar' și-ar jertfi o zi pentru a trimite la balamuc (casă de nebuni) întreaga ceată șovinistă.

Cas de moarte. Vestim cu părere de rău știrea, că amicul nostru domnul Dr. I. T. Mera, medic în Șiria și membru al comitetului partidului național român, a îndurat o dureroasă pierdere prin încetarea din viață a preaiubitului seu tată *Atanasiu Mera*, paroch gr.-oriental. Eata anunțul pe care jalnica familie îl publică despre această dureauă pierdere: Subscriși cu inima sfășiată de durere aduc la cunoștință în numele tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților, că preaiubitul și neuitatul lor soț, frate, tată și socru *Atanasiu Mera*, paroch greco-oriental român în Șiria etc., și-a dat Sâmbătă în 20 Martie la 7 oare seara, în al 60-lea an al etății, al 35-lea al preoției și fericitei căsătorii, blândul și nobilul seu suflet în mâinile Creatorului. Rămășițele pamântești ale scumpului defunct se vor așeza Marți în 23 Martie (4 Aprilie) la 10 oare înainte de amezii spre vecinică odihnă în cimiterul bisericii gr.-or. din Șiria. Fie-i țărîna ușoară și memoria în veci binecuvîntată! Șiria, în 24 Martie 1893. Elena Mera, soție; Elena Mera, soră; Dr. Iuliu T. Mera și Dragina Mera, fii; Traian Secula, ginere

Dl Partenie Stoica preot, ne scrie că de când se află în comuna *Margina*, (protopopiatul Făget) învățator dl *Simon Ionaș*, a înființat cor și a lucrat mult pentru înaintarea poporului. Ne pare și nouă bine, auzind lucruri frumoase despre învățătorii noștri.

Cu privilegiul adunării populare din Medias ținută la 23 Martie n., s'a dat în hotelul „*Strugurul-de-aur*“ și un banchet, la care dl *George Marian*, paroch în *Bratei* a declamat o poezie compusă de d-sa în care tratează despre mișcarea din prezent a naționalităților. Poesia d-lui *Marian* a plăcut și a fost aplaudată foarte mult.

Atentat ritual. Sub acest titlu „*Ellenzék*“ dela 1 Aprilie primește din *Cașovia* o telegramă în care i-se vestește că o ovreică de acolo, veduva *Friedmann* a înșelat cu vorbe bune pe servitoarea *Gözeg Francisca*, în pivniță ear' acolo a voit să o înjunghie, pentru a-i lua sângele. Fata a smăcit însă din mâna ovreiceii cuțitul și a fugit la poliție. În oraș domnește din pricina aceasta o mare febră.

Și da de trei-ori odată (furca de fer).

De-o seure cât un ic
Dracul mai simte nimic...
Da mi-e ciudă și năcaș
Că m'or căsnit la obraz!...
Ei! avuși noroc Române
Că te sculași de pe mine,
Căci ai fi mort ca și-un cânel!...

Oaia Țiganului.

Auzită dela Iosif Moșiu din Râmnuța.
Avea dada o oaie bălăoie ce feta
șapte miei în paie... Când o prindea
dada de lână, ea prindea pe dada de
mână... când făcea dada brrr! ea răspundea: hrrr!...

Loc deschis.*

Publicațiune.

În publicațiunea noastră cu data 21 Octombrie 1892, din o regretabilă greșeală s'a pus între membrii excluși din sinul reuniunii noastre, numele domnului *Ioan Iordan Cloaje*, neguțator în *Boița*, în locul *d-lui Iordan Cloaje*, neguțator în *Boița*, ceea-ce prin aceasta ne grăbim a rectifica.

Din ședința comitetului central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul *Sibiului*“, ținută la 17 Martie n. 1893.

Eugen Brote,
președinte.

Victor Torășianu,
secretar.

* Pentru cel cuprins în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

Posta redacției.

D-lui I. B. în *C.* Adresa *d-lui Simeon Popescu* este: directorul bibliotecii statului, strada *Colții*.

D-lui Ioachim Radulovici (Nándorhegy) și *Liuba Iana* (Maidan). S'au primit și se vor publica îndată-ce le va veni rîndul.

D-lui Petru Zeldesanu, notar în *Șicluș*. Noi credem, că într-o corespondență, fie cât de gravă acuzarea ce se face în ea, lucrul principal este nu cine a scris-o, ci dacă a scris adevărul. Desmintiți prin dovezi, ear' nu prin simple declarațiuni că autorul corespondenței a scris neadevăr despre d-ta. Nouă ne-ar face plăcere știind pe toți notarii români cu poporul, cu sătenii, ear' nu autori ai unor fapte, ce siliți sîntem a le reproba.

D-lui I. B. în *Nușfalau*. Dacă ați scrie cele semnate cu (+) pe un spațiu mult mai mic, s'ar pute publica.

Unui „preot gr.-or. din protopopiatul *d-lui Gurban*“. Este scris prea pe lung și cu slove atât de sluite că ne este peste putință a le ceti.

D-lui A. B. în *Unimăt*. Nu.

D-lui M. gim. cl. VIII. în *B...* S'a primit. Cu puține modificări poate să se publice. Mai târziu însă.

Unui econom în *Zsadány*. Se va publica mai târziu. Trebuie să o scurtăm, prea ai croit-o lungă.

D-lui L. în *Șiria*. Nu-mi vine să cred ce scri despre dl *I. Bogdan*, care mi-a fost de almiutrelui învățator. Da, știam și eu că umbla odată la *casina Ungurilor*, dar' știam că a eșit după-ce s'a convins că inteligența, ca și țeranii români, nu are ce să se amestece la un loc cu domni de Unguri, dușmani ai neamului românesc. Rău de tot, dacă a reîntrat eară, pentru-că un învățator român, cu deosebire dl *Bogdan*, are el de făcut lucruri mai bune, decât să-și peardă vremea scumpă prin cafeneaungurească. Vom mai cere deslușiri și dacă e așa, fii sigur că deși mi-a fost învățator, nu voi sta pe gânduri a descoperi adevărul, supere acest adevăr cât de mult pe ori cine dar' încă pe un învățator care își uită chemarea.

D-lui I. P. din *Bănat*. Cele două poezii nu se pot publica. Ca scriitor de versuri românești, d-ta nu știi să pui „motto“, în loc de „jelige“? Atăta cunoștință de limba românească nu-i îngăduit să lipsească unui om, care vrea să scrie poezii — românești.

D-lui A. B. în *Velcher*. O odă trebuie să fie perfectă pentru a se pute publica, almintreli e cel căru sună îi este nu spre laudă, ci spre scădere. Dacă vreți să vă publicăm ceva, ceea-ce facem cu plăcere, vă rugăm a ne scrie în stil popular și despre cestiuni ce interesează deapropo poporul.

Țiganul bătut ca mățul.

Da bătură-te, Țigane?
Pișcară peste ciolane.
Ba, ei te 'mblătiră bine! ?
Cum m'or bate mēi vecine?!
Eu din jos..., ei peste mine!
Bătură la drac s'ă-i iee,
Că nu încăpeau s'ă dee...
Pe ileu încă mē jor
Că nu simt 'n urma lor
Numai trei muchi de topor!...
Una 'n ceafă, două 'n spate,
Altele nenumărate...
Una 'n pept și două 'n șele
Ușurele, ușurele
Ca peatra morii de grele...
Unul mē gāta mai tare
Ce dădea peste spinare,
Că-i era mâna prea lată

Șodeni despre Unguri.

Ungurul și ceapa.

Mult postit și eu, vecine,
Cu coaje moietă 'n apă,
Dar' de când avem la ceapă
Nu mai treabă post la mine.

Rîs unguresc.

Ce pecat la tine moi
C'aseară nu fost la noi!
Mulți ficiori la noi vinit
Ca se ședem de vurit,
Și draguț muieru mniou
Focut ratotă din vou,
Tare mundry de muncat;
Și la chite voaue spart
Cu găoci la nas mi dat.
Și toți ridem până mult,
Tare bine-am petrecut!

Romănuț Bortoșiu.

Tirgurile din săptămâna viitoare.

Luni, 29 Martie: Măghieruş, Crasna, St.-Mărtin.

Mărti, 30 Martie: Bekokten, Simbor.

Mercuri, 1 Aprilie: Telegdi-Başon.

Joi, 2 Aprilie: Borgo-Prund, Ciuc-Sepviz, Porumbacul-de-sus, Vinerea.

Preţul mărfurilor.

Plaja din Sibiu. Dela 25 Martie v. Grâu frumos 76 până 80 chilo fl. 4.90 până 5.50, grâu mestecat 70 până 74 chilo fl. 4.— până 4.60, săcară 70 până 74 chilo fl. 3.— până 3.4, orz 62 până 66 chilo fl. 2.80 până 3.20, ovės 42 până 48 chilo fl. 1.90 până 2.30 cucuruz 70 până 74 chilo fl. 2.80 până 3.20, mălaiu 78 până 82 chilo fl. 3.50 până 4.—, cartofi 68 până 70 chilo fl. 1.40 până 1.60, sēmēnță de cânepă 49 până 50 chilo fl. 5.— până 5.50, mazăre 76 până 80 chilo fl. 4.— până 5.—, linte 78 până 82 chilo fl. 7.50 până 8.50, fasole 76 până 80 chilo fl. 3.50 până 4.—, de păsat grâu 100 chilo fl. 15.60 până 15.80, făină nr. 1 fl. 15.20, făină nr. 3 fl. 13.8, făină nr. 5 fl. 10.80, slănină 100 chilo fl. 52.— până 55.—, unsoare de porc fl. 58.— până 60, sēu brut 100 chilo fl. 20.— până 22.—, sēu de lumini fl. 33.— până fl. 34.—, lumini turnate de sēu fl. 38.— până fl. 40.—, săpun fl. 20 până 30.—, fēn 100 chilo fl. 1.20 până 1.50, cânepă fl. 32.— până 35.—, lemne de foc uscate m. cub. fl. 3.25 până 3.50, spirt p. 10) L. % 55 până 57 cr., carnea de vită chilo 48 cr. până 62, carnea de viţel 45 până 70 cr., carnea de porc 44 până 48 cr., carnea de berbece — până — cr., ouă 10 cu 18 până 20 cr.

Plaja din Făgăraş, 25 Mart. v. Grâu hectolitru fl. 5.— până 5.50; grâu mestecat fl. 4.— până 4.60 săcară fl. 3.— până fl. 3.20; orz fl. 3.— până fl. 3.20; ovės fl. 1.70 până fl. 1.80; cucuruz fl. 2.80 până fl. 3.—; mazăre fl. 5.— până fl. 6.— fasole fl. 3.50 până fl. 4.—; linte fl. 8.— până fl. 9.—; sēmēnță de cânepă fl. 4.— până fl. 5.— sēmēnță de in fl. 8 — 9.—; cartofi fl. 1 până 1.20; mălaiu fl. 8.— până fl. 9.—; sēu brut 100 chilogrami fl. 22.— până fl. 24.—; lumini de sēu turnate fl. 41.— până fl. 42, unsoare de porc 100 chl fl. 62.— până fl. 64.—; slănină 100 chilo fl. 50 până fl. 56.—; săpun 100 buc. fl. 30.— fl. 35.—; cânepă fl. 30.— până fl. 35.—; fēn fl. 1.60 până fl. 1.80 carne de vită chilo 48 cr.; carnea de viţel 40 până — cr.; carnea de porc 40.— până —.—; carnea de berbece 1.60 până 2.80; ouă 6 cu 10 cr

Plaja din Mediaş, 25 Martie v. Grâu frumos hectolitru fl. 5.— până fl. 5.50, grâu mestecat fl. 4.— până fl. 4.60, săcară fl. 3.30 până fl. 3.50, cucuruz fl. 2.55 până fl. 2.80, ovės fl. 1.90 până fl. 2.— orz fl. —.— până —.—, sēmēnță de cânepă fl. 5.— până fl. 6.—, sēmēnță de in fl. —.— până fl. —.—, fasole fl. 3.25 până fl. 3.5, mazăre fl. 4.— până fl. 4.25, linte fl. —.— până fl. —.—, cartofi fl. 1.50 până fl. 2.— mălaiu fl. —.— până fl. —.—, sēu brut 100 chilo fl. 20.— până fl. 22.—, luminări turnate de sēu fl. 36.— până fl. 40, unsoare de porc fl. 50 până 60, slănină fl. 40.— până fl. 46, cânepa fl. 30.— până fl. 32.—, fēn fl. 1.80 până fl. 2.—, săpun 100 buc. fl. 20 până fl. 30.—, spirt pro hectolitru fl. 55.— până fl. 57.—, carne de vită chilo 44 până 48 cr., carne de viţel 44 cr. până 48 cr., carne de porc cr. 44 până —, carnea de miel fl. 1.— până 2.—, ouă 6 cu 10 cr.

Plaja din Braşov, 25 Martie v. Grâu frumos hectl. fl. 5.90, de mijloc fl. 5.70, mai slab fl. 5.—, grâu mestecat fl. 4.40, săcară frumoasă fl. 3.50, de mijloc 3.30 fl., mai slabă —.—, orz frumos fl. 3.20, de mijloc

3.—, ovės frumos fl. 1.90, de mijloc —.—, cucuruz fl. 3.—, mălaiu fl. 3.40, mazăre fl. 6.—, linte fl. 12.— fasole fl. 3.50, sēmēnță de in fl. 10.—, sēm. de cânepă fl. 4.—, cartofi fl. 90.—, carne de vită p. chilo 46—52 cr., carne de porc 48 cr., carne de berbece — cr.

Plaja din Blaj. Dela 25 Martie v. Grâu, hect. fl. 4.— până 4.50, grâu mestecat fl. 3.50 până 4.—, săcară fl. 3.— până 3.25, ovės fl. 2.25 până 2.70, cucuruz fl. 2.75 până —, alac fl. 2.— până —, cartofi fl. 1.50 până 2.—, sēmēnță de cânepă fl. —.— până —.— fasole fl. —.— până —.—, carne de vită chilo 481 până — cr., carne de viţel — până — cr., carnea de porc 48 până — cr., carne de berbec 26 până — cr., 14 ouă cu 20 până — cr.

Tirgul de râmători în Steinbruch. În 25 Martie v.: s'au notat: ungureşti bătrâni grei 50.— cr. până 51.— cr., de mijloc 49.— cr. până 50.— cr., ungureşti grei tineri 54.— cr. până 55.— cr., de mijloc 53.1/2, cr. până 54.— cr., uşori 50.— cr. până 52.— cr., marfă țerânească grea 50.— cr. până 51.— cr., de mijloc 50.— cr. până 51.— cr., uşoară 49.— cr. până 50.— cr., româneşti, grei —.— cr. până —.— cr., transito grei —.— cr. până —.— cr., transito de mijloc —.— cr. până —.— cr., transito uşori —.— cr. până —.— cr., transito sērbeşti grei 50.— cr. până 51.— cr., transito de mijloc 50.— cr. până 51.— cr., transito uşori 49.— cr. până 50.— cr.

Preţul bucatelor în Budapesta. Zilele acestea preţul bucatelor în Budapesta a scăzut binişor, mai ales al grăului. Causa la aceasta au fost și sērbătorile. S'au vëndut cu totul abia 12.000 măji metrice de grâu. Și anume: Grâu dela Tisa: 100 măji metrice cu 80.7 fl. 8.10, 200 mm 79 fl. 8.—, 300 mm 78.3 fl. 8.—, 200 mm. 78 fl. 8.—, 100 mm. 77.5 fl. 7.95, 100 mm. 77.6 fl. 7.70, 200 mm. 77 fl. 7.72, 200 mm 77 fl. 7.70, 100 mm. 76.5 fl. 7.75. Grâu de Pesta: 100 mm. 80.3 fl. 8.10, 100 mm. 80 fl. 8.15, 200 mm. 78.8 fl. 7.95, 100 mm. 78.5 fl. 7.85. Grâu de Alba-regală: 1200 mm. 76 fl. 7.72, 700 mm. 76.3 fl. 7.80, 240 mm. 75 fl. 7.55, 100 mm. 76 fl. 7.75, 500 mm. 74.5 fl. 7.45. Grâu de Baclca: 40) mm. 77.5 fl. 7.55, 900 mm. 75.3 fl. 7.55, 100 mm. 74.5 fl. 7.45.

Tirgul de cai din Budapesta. Sēptēmāna aceasta s'au minat în tirgul de cai din Budapesta 811, dintre acestia s'au vëndut 284, dintre care 253 pentru lucru și 31 pentru tăiat. Deoarece ce pe lângă numărul neguțătorilor de cai a fost cu mult mai mare al proprietarilor și economilor mai mici, care primăvara au mai multă trebuință de cai, pentru lucrul câmpului, acestia din urmă au urcat prețurile într'atâta, încât puțini din neguțători au cumpărat.

Cursul pieții din Sibiu.

Din 25 Martie st. v. 1893.

Hărtie-monetă română . . . Cump. 9.50 Venz. 9.60
Lire turcești " 10.80 " 10.90
Imperiali " 9.75 " 9.70
Ruble rusești " 1.25 " 1.27

LOTERIE.

Tragerea din 1 Aprilie n.

Budapesta: 52 5 21 75 65

Tragerea din 5 Aprilie n.

Sibiu: 20 4 42 47 41

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Dela 25 Martie v. 1893.

Sēminte	Calitatea per Hect.	Preţul socotit d. 100 chlgr.	
		dela	până
Grâu vechiu	75	7.45	7.55
Grâu dela Tisa	75	7.60	7.70
Grâu de Pesta	75	7.55	7.65
Grâu de Alba-regală	75	7.55	7.65
Grâu de Bácska	75	7.60	7.70
Grâu unguresc de nord	75	—	—
Săcară	70-72	6.20	6.35
Orz de nutreţ	60-62	4.90	5.20
Orz de vinars	62-64	5.35	5.80
Orz de bere	64-66	6.10	7.30
Ovės	39-41	5.65	5.95
Cucuruz bănăţenesc	75	—	—
Cucuruz de alt soi	73	4.65	4.75
Meiu (mălaiu)	—	—	—
Hirişcă	—	4.40	4.50
Luţernă ungurescă	—	43.—	53.—
Luţernă franceză	—	—	—
Luţernă rosie	—	61.—	70.—
Oleu de rapiţă (rafinat)	—	82.—	82.50
Oleu de in	—	5.75	5.95
Unsoare de porc de Pesta	—	58.50	59.—
Unsoare de porc dela țeară	—	—	—
Slănină svēntată	—	—	—
Slănină afumată	—	56.—	56.50
Sēu	—	39.—	40.—
Prune	—	21.—	21.50
Miere brută	—	—	—
Miere galbină străcurată	—	35.—	36.—
Ceară de Rosenau	—	142.—	148.—
Spirit brut	—	13.1/2	14.1/2
Drojdiuțe de spirt	—	51.50	51.75

Bursa din Budapesta și Viena.

Din 25 Martie v. 1893.

Obiectul	Budapesta	Viena
Galbini împărătești	5.73	5.72
Napoleonul	9.63	9.65
100 mărci germane imp.	59.40	59.37
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	116.—	116.05
Renta de hărtie ung. de 5%	100.—	—
Împrumutul căilor ferate ung.	120.50	122.60
Bonuri (obligații) rurale ung.	97.50	96.25
Bonuri (obligații) rurale croato-slavone	97.50	—
Obligațiile pt. despăgubirea regaliilor .	101.80	—
Împrumut cu premiu ung.	154.50	154.50
Losuri pt. regularea Tisei și Segedin.	145.75	145.—
Losurile aust. din 1860	167.—	167.—
Scrisuri fonciare ale „Albinei”	101.—	—

Bursa din București.

Din 24 Martie v. 1893.

Obiectul	%	cump. lei
Renta română din 1875	5%	101.—
Renta română amortisabilă	5 "	99.1/4
Renta română amortisabilă	4 "	84.3/4
Renta rom. (Rurale convertite)	6 "	103.1/4
Oblig. C. F. Române	6 "	—
Oblig. C. F. Române	4 "	—
Creditul fonciar rural	7 "	—
Creditul fonciar rural	5 "	96.1/4
Oblig. cassei pensiunilor fr. 30/0	10 fr.	279.—
V. N.		
Banca Națională (ult. dividendă 84.45)	500	1675
20 franci aur	—	20.09
Banca Națională a României	—	—

Călin্দarul sēptēmānii.

Zilele	Călin্দarul vechiu	Călin্দ. nou	Soarele	
	Dum. Paștilor		rēs.	ap.
Dum.	28 (+) SS. Paști	9 Maria	5 20	6 44
Luni	29 (+) Cuv. Stefan	10 Ezechil	5 18	6 46
Mărti	30 Cuv. Ioan Scăr.	11 Leo c. m.	5 14	6 48
Merc.	31 Cuv. Ipatie	12 Iuliu	5 16	6 50
Joi	1 Apr. Maria Egipt.	13 Iustin	5 11	6 51
Vineri	2 Cuv. P. Tit	14 Reimund	5 9	6 53
Sămb.	3 C. PP. Ios. și Georgie	15 Anastasia	5 7	6 55

Redactor responsabil: Ioan Russu Șirianul.

hágás — botránkodás, și D-zeu mai știe ce minuni mari, că au cheuit pe sudoarea lor proprie.

Nici una nici alta: „Turcul te bate, Turcul te judecă“, așa și aci, dl fibiriu îi acuză, el îi și pedepsește, duce-l'ar, să-l ducă! la Plevna, Egipt sau Cairo, ca pașe la Turci, dar' cred că aceia l'ar beli de viu de bun ce ar fi și cu ei. Așa îi judecă să plătească: lăutarul 10 fl. pentru că a zis în laută. P. Ciungan 15 fl. pentru-că a dus societatea la sine acasă; pe altul cu 15 fl., pe alții cu 5 fl. — Acestia însă au apelat, dar' cred că înzadar.

CRONICĂ.

Procesul în contra Memorandului și a Replicii. Sub acest titlu „Tribuna“ de Joia trecută scrie, că judele de instrucție ear' a invitat la dñsul pe dl Eugen Brote, și l-a ascultat în afacerea tipăririi și răspândirii Memorandului și a Replicii. Se știe că demult procuratura din Cluj își bate capul cum ar pute să mai încarce pe Români cu un proces.

Din cercuri prietenești aducându-ni-se la cunoștință că venerabilul preot al Șiclăului, dl Codreanu s'a simțit atins prin scrisoarea ce ni-s'a trimis de acolo și a apărut în nrl. 11 al foaiei noastre, ne credem datori a declara, că din parte-ne prin nimic nu am ținut să supărăm pe mult meritatul preot, despre care știm că este nu numai un păstor credincios al turmei sale, dar' în toate ces-tiunile naționale s'a arătat un bărbat rezolut care cu vorba și cu fapta întotdeauna a putut servi ca model preoțimii de pe Câmpia Aradului. Nu nouă deci, care cunoaștem aceste însușiri mai presus de ori-ce laudă, ni-a putut veni gândul să supărăm prin acea publicare pe veneratul preot al Șiclăului.

Spicuri din foile maghiare. Sub acest titlu cetim în „Tribuna“: La 25 Decembrie 1892 ziarul „Budapesti Hirnap“ a adresat cetitorilor sei întrebarea: „Ce-ați face, dacă ați fi trei zile prim-ministru?“ În numărul de Paști numita foaie publică mai multe răspunsuri. Între acestea unii spun că ar „propune M. Sale să zidească castel în virful dealului Gellért dela Buda“, altul ar institui o „armată națională maghiară“, al treilea ar ridica statuă lui Mateiu Corvin, și foarte mulți zic că ar șterge legea naționalităților și jururile primejduite le-ar popula cu buni pa-

triofi. Dacă spicitorul acestor rînduri ar fi trei zile prim-ministru, cu toate multele lucruri de făcut pentru nația română, dar' și-ar jertfi o zi pentru a trimite la balamuc (casa de nebuni) întreaga ceată șovinistă.

Cas de moarte. Vestim cu părere de rău știrea, că amicul nostru domnul Dr. I. T. Mera, medic în Siria și membru al comitetului partidului național român, a îndurat o dureroasă pierdere prin încetarea din viață a preaiubitului seu tată Atanasiu Mera, paroch gr.-oriental. Eața anunțul pe care jalnica familie îl publică despre această dureauă pierdere: Subscriși cu inima sfâșiată de durere aduc la cunoștință în numele tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților, că preaiubitul și neuitatul lor soț, frate, tată și socru Atanasiu Mera, paroch greco-oriental român în Siria etc., și-a dat Sâmbătă în 20 Martie la 7 oare seara, în al 60-lea an al etății, al 35-lea al preoției și fericitei căsătorii, blândul și nobilul seu suflet în mâinile Creatorului. Rămășițele pământești ale scumpului defunct se vor așeza Marți în 23 Martie (4 Aprilie) la 10 oare înainte de amiază spre vecinică odihnă în cimiterul bisericii gr.-or. din Siria. Fie-i țărna ușoară și memoria în veci binecuvântată! Siria, în 24 Martie 1893. Elena Mera, soție; Elena Mera, soră; Dr. Iuliu T. Mera și Dragina Mera, fii; Traian Secula, ginere

Di Partenie Stoica preot, ne scrie că de când se află în comuna Margina, (protopopiatul Făget) învățător dl Simon Ionaș, a înființat cor și a lucrat mult pentru înaintarea poporului. Ne pare și nouă bine, auzind lucruri frumoase despre învățătorii noștri.

Cu privilegiul adunării populare din Medias ținută la 23 Martie n., s'a dat în hotelul „Strugurul-de-aur“ și un banchet, la care dl George Marian, paroch în Bratei a declamat o poezie compusă de d-sa în care tratează despre mișcarea din prezent a naționalităților. Poezia d-lui Marian a plăcut și a fost aplaudată foarte mult.

Atentat ritual. Sub acest titlu „Ellenzék“ dela 1 Aprilie primește din Cașovia o telegramă în care i-se vestește că o ovreică de acolo, văduva Friedmann a înșelat cu vorbe bune pe servitoarea Gözeg Francisca, în pivniță ear' acolo a voit să o înjunghie, pentru a-i lua sângele. Fata a smâcit însă din mâna ovreiceii cuțitul și a fugit la poliție. În oraș domnește din pricina aceasta o mare ferebere.

Loc deschis. *)

Publicațiune.

În publicațiunea noastră cu data 21 Octombrie 1892, din o regretabilă greșeală s'a pus între membrii excluși din sinul reuniunii noastre, numele domnului Ioan Iordan Cloaje, neguțator în Boița, în locul dlui Iordan Cloaje, neguțator în Boița, ceea-ce prin aceasta ne grăbim a rectifica.

Din ședința comitetului central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“, ținută la 17 Martie n. 1893.

Eugen Brote,
președinte.

Victor Tordășiann,
secretar.

*) Pentru cel cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

Posta redacției.

Dlui I. B. în C. Adresa dlui Simeon Popescu este: directorul bibliotecii statului, strada Colții.

Dlui Ioachim Radulovici (Nándorhegy) și Liuba Iana (Maidan). S'au primit și se vor publica îndată-ce le va veni rîndul.

Dlui Petru Zeldesann, notar în Sicliu. Noi credem, că într'o corespondență, fie cât de gravă acuzarea ce se face în ea, lucrul principal este nu cine a scris-o, ci dacă a scris adevărul. Desmînțiți prin dovezi, ear' nu prin simple declarațiuni că autorul corespondenței a scris neadever despre d-ta. Nouă ne-ar face plăcere știind pe toți notarii români cu poporul, cu sătenii, ear' nu autori ai unor fapte, ce siliți stîntem a le reprobă.

Dlui I. B. în Nusfalau. Dacă ați scrie cele sem-nate cu (+) pe un spațiu mult mai mic, s'ar pute publica.

Unui „preot gr.-or. din protopopiatul dlui Gurban“. Este scris prea pe lung și cu slove atât de slutite că ne este peste puțință a le ceti.

Dlui A. B. în Unimăt. Nu.

Dlui M. gim. cl. VIII. în B... S'a primit. Cu puțină modificări poate să se publice. Mai târziu însă.

Unui econom în Zsadány. Se va publica mai târziu. Trebuie să o scurtăm, prea ai croit-o lungă.

Dlui L. în Siria. Nu-mi vine să cred ce scri despre dl I. Bogdan, care mi-a fost de almitreli învățător. Da, știam și eu că umbla odată la casina Ungurilor, dar' știam că a eșit după-ce s'a convins că inteligența, ca și țeranii români, nu are ce să se amestece la un loc cu domni de Unguri, dușmani ai neamului românesc. Rău de tot, dacă a reintrat eară, pentru-că un învățător român, cu deosebire dl Bogdan, are el de făcut lucruri mai bune, decât să-și peardă vremea scumpă prin cafeneaua ungurească. Vom mai cere des-lușiri și dacă e așa, fii sigur că deși mi-a fost învățător, nu voi sta pe gânduri a descoperi adevărul, supere acest adevăr cât de mult pe ori cine dar' încă pe un învățător care își uită chemarea.

Dlui I. P. din Bănat. Cele două poezii nu se pot publica. Ca scriitor de versuri românești, d-ta nu ști să pui „motto“, în loc de „jelige“? Atăta cunoștință de limba românească nu-i îngăduit să lipsească unui om, care vrea să scrie poezii — românești.

Dlui A. B. în Velcher. O odă trebuie să fie perfectă pentru a se pute publica, almintreli cel cărui sună îi este nu spre laudă, ci spre scădere. Dacă vreți să vă publicăm ceva, ceea-ce facem cu plăcere, vă rugăm a ne scrie în stil poporal și despre cesiuni ce interesează deaproape poporul.

Țiganul bătut ca mătul.

Da bătură-te, Țigane?
Pișcară peste ciolane.
Ba, ei te mblătiră bine!
Cum m'or bate mări vecine?
Eu din jos., ei peste mine!
Bătură la drac să-i iee,
Că nu încăpeau să dec...
Pe ileu încă mă jor
Că nu simt 'n urma lor
Numai trei muchi de topor!...
Una 'n ceafă, două 'n spate,
Altele nenumărate...
Una 'n pept și două 'n șele
Ușurele, ușurele
Ca peatra morii de grele...
Unul mă gâta mai tare
Ce dădea peste spinare,
Că-i era mâna prea lată

Și da de trei-ori odată (furca de fer).

De-o seure cât un ic
Dracul mai simte nimic...
Da 'mi-e ciudă și năcaz
Că m'or căsnit la obraz!...
Ei! avuși noroc Române
Că te sculași de pe mine,
Căci ai fi mort ca și-un cânel...

Oaia Țiganului.

Auzită dela Iosif Moșiu din Râmnața.
Avea dada o oaie beldoaie ce feta
șapte miei în paie... Când o prindea
dada de lână, ea prindea pe dada de
mână... când făcea dada brrr! ea răs-
punea: hrrrr!...

Șodenii despre Unguri.

Ungurul și ceapa.

Mult postit și eu, vecine,
Cu coaje moieta 'n apă,
Dar' de când avem la ceapă
Nu mai treabă post la mine.

Ris unguresc.

Ce pecat la tine moi
Caseară nu fost la noi!
Mulți ficiori la noi vinit
Ca se ședem de vurit,
Și draguț muieru mniou
Focut ratotă din vou,
Tare mundru de muncat;
Și la chite voane spart
Cu găoci la nas mi dat...
Și toți ridem până mult,
Tare bine-am petrecut!

Romănuț Bortosiu.

Tirgurile din săptămâna viitoare.

Luni, 29 Martie: Măghieruş, Crasna, St.-Mărtin.
 Marţi, 30 Martie: Bekokten, Simbor.
 Mercuri, 1 Aprilie: Telegdi-Başon.
 Joi, 2 Aprilie: Borgo-Prund, Ciuc-Şepviz, Porumbacu-
 de-sus, Vinerea.

Preţul mărfurilor.

Plaja din Sibiu. Dela 25 Martie v. Grâu frumos 76 până 80 chilo fl. 4.90 până 5.50, grâu mestecat 70 până 74 chilo fl. 4 — până 4.60, săcară 70 până 74 chilo fl. 3.— până 3.4, orz 62 până 66 chilo fl. 2.80 până 3.20, ovės 42 până 48 chilo fl. 1.90 până 2.30 cucuruz 70 până 74 chilo fl. 2.80 până 3.20, mălaiu 78 până 82 chilo fl. 3.50 până 4.—, cartofi 68 până 70 chilo fl. 1.40 până 1.60, sēmēnță de cânepă 49 până 50 chilo fl. 5.— până 5.50, mazere 76 până 80 chilo fl. 4.— până 5.—, linte 78 până 82 chilo fl. 7.50 până 8.50, fasole 76 până 80 chilo fl. 3.50 până 4.—, de păsat grâu 100 chilo fl. 15.60 până 15.80, făină nr. 1 fl. 15.20, făină nr. 3 fl. 13.80, făină nr. 5 fl. 10.80, slănină 100 chilo fl. 52.— până 55.—, unsoare de porc fl. 58.— până 60, sēu brut 100 chilo fl. 20.— până 22.—, sēu de lumini fl. 33.— până fl. 34.—, lumini turnate de sēu fl. 38.— până fl. 40.—, săpun fl. 20 până 30.—, fēn 100 chilo fl. 1.20 până 1.50, cânepă fl. 32.— până 35.—, lemne de foc uscate m. cub. fl. 3.25 până 3.50, spirt p. 10) L.%, 55 până 57 cr., carnea de vită chilo 48 cr. până 62, carnea de viţel 45 până 70 cr., carnea de porc 44 până 48 cr., carnea de berbec — până — cr., ouş 10 cu 18 până 20 cr.

Plaja din Făgăraş, 25 Mart. v. Grâu hectolitru fl. 5.— până 5.10; grâu mestecat fl. 4.— până 4.60 săcară fl. 3.— până fl. 3.20; orz fl. 3.— până fl. 3.20; ovės fl. 1.70 până fl. 1.80; cucuruz fl. 2.80 până fl. 3.—; mazere fl. 5.— până fl. 6.— fasole fl. 3.50 până fl. 4.—; linte fl. 8.— până fl. 9.—; sēmēnță de cânepă fl. 4.— până fl. 6.— sēmēnță de in fl. 8 — 9.—; cartofi fl. 1 până 1.20; mălaiul fl. 3.— până fl. 9.—; sēu brut 100 chilogrami fl. 22.— până fl. 24.—; lumini de sēu turnate fl. 41.— până fl. 42, unsoare de porc 100 chl fl. 62.— până fl. 64.—; slănină 100 chilo fl. 50 până fl. 56.—; săpun 100 buc. fl. 30.— fl. 35.—; cânepă fl. 30.— până fl. 35.—; fēn fl. 1.60 până fl. 1.80 carne de vită chilo 48 cr.; carnea de viţel 40 până — cr.; carnea de porc 40.— până —.—; carnea de berbec 1.60 până 2.80; ouş 6 cu 10 cr

Plaja din Mediaş, 25 Martie v. Grâu frumos hectolitru fl. 5.— până fl. 5.50, grâu mestecat fl. 4.— până fl. 4.10, săcară fl. 3.30 până fl. 3.50, cucuruz fl. 2.55 până fl. 2.80, ovės fl. 1.90 până fl. 2.— orz fl. —.— până —.—, sēmēnță de cânepă fl. 5.— până fl. 6.—, sēmēnță de in fl. —.— până fl. —.—, fasole fl. 3.25 până fl. 3.50, mazere fl. 4.— până fl. 4.25, linte fl. —.— până fl. —.—, cartofi fl. 1.50 până fl. 2.— mălaiu fl. —.— până fl. —.—, sēu brut 100 chilo fl 20.— până fl. 22.—, luminări turnate de sēu fl. 36.— până fl. 40, unsoare de porc fl. 60 până 60, slănină fl. 40.— până fl. 46, cânepa fl. 30.— până fl. 32.—, fēn fl. 1.80 până fl. 2.—, săpun 100 buc. fl. 20 până fl. 30.—, spirt pro hectolitru fl. 55.— până fl. 57.—, carne de vită chilo 44 până 48 cr., carne de viţel 14 cr. până 48 cr., carne de porc cr. 44 până —, carnea de miel fl. 1.— până 2.—, ouş 6 cu 10 cr.

Plaja din Braşov, 25 Martie v. Grâu frumos hectl. fl. 5.90, de mijloc fl. 5.70, mai slab fl. 5.—, grâu mestecat fl. 4.40, săcară frumoasă fl. 3.50, de mijloc 3.30 fl., mai slabă —.—, orz frumos fl. 3.20, de mijloc

3.—, ovės frumos fl. 1.90, de mijloc —.—, cucuruz fl. 3.—, mălaiu fl. 3.40, mazere fl. 6.—, linte fl. 12.— fasole fl. 3.50, sēmēnță de in fl. 10.—, sēm. de cânepă fl. 4.—, cartofi fl. 90.—, carne de vită p. chilo 46—52 cr., carne de porc 48 cr., carne de berbec — cr.

Plaja din Blaj. Dela 25 Martie v. Grâu, hect. fl. 4.— până 4.50, grâu mestecat fl. 3.50 până 4.—, săcară fl. 3.— până 3.25, ovės fl. 2.25 până 2.10, cucuruz fl. 2.75 până —, , alac fl. 2.— până —.—, cartofi fl. 1.50 până 2.—, sēmēnță de cânepă fl. —.— până —.— fasole fl. —.— până —.—, carne de vită chilo 48l până — cr., carne de viţel — până — cr., carnea de porc 48 până — cr., carne de berbec 26 până — cr., 14 ouş cu 20 până — cr.

Tirgul de rimători în Steinbruch. În 25 Martie v.: s'au notat: ungureşti bătrâni grei 50.— cr. până 51.— cr., de mijloc 49.— cr. până 50.— cr., ungureşti grei tineri 54.— cr. până 55.— cr., de mijloc 53.1/2 cr. până 54.— cr., uşori 50.— cr. până 52.— cr., marfă țerânească grea 50.— cr. până 51.— cr., de mijloc 50.— cr. până 51.— cr., uşoară 49.— cr. până 50.— cr., româneşti, grei —.— cr. până —.— cr., transito grei —.— cr. până —.— cr., transito de mijloc —.— cr. până —.— cr., transito uşori —.— cr. până —.— cr., transito sērbeşti grei 50.— cr. până 51.— cr., transito de mijloc 50.— cr. până 51.— cr., transito uşori 49.— cr. până 50.— cr.

Preţul bucatelor în Budapesta. Zilele acestea preţul bucatelor în Budapesta a scăzut binişor, mai ales al grăului. Causa la aceasta au fost și sērbătorile. S'au vëndut cu totul abia 12.000 măşi metriche de grâu. Și anume: Grâu dela Tisa: 100 măşi metriche cu 80*7 fl. 8.10, 200 mm 79 fl. 8.—, 300 mm 78*3 fl. 8.—, 200 mm. 78 fl. 8.—, 100 mm. 77*5 fl. 7.95, 100 mm. 77*6 fl. 7.70, 200 mm. 77 fl. 7.72, 200 mm 77 fl. 7.70, 100 mm. 76*5 fl. 7.75. Grâu de Pesta: 100 mm. 80*3 fl. 8.10, 100 mm. 80 fl. 8.15, 200 mm. 78*8 fl. 7.95, 100 mm. 78*5 fl. 7.85. Grâu de Alba-regală: 1200 mm. 76 fl. 7.72, 700 mm. 76*3 fl. 7.80, 240 mm. 75 fl. 7.55, 100 mm. 76 fl. 7.75, 500 mm. 74*5 fl. 7.45. Grâu de Bacica: 400 mm. 77*5 fl. 7.55, 900 mm. 75*3 fl. 7.55, 100 mm. 74*5 fl. 7.45.

Tirgul de cai din Budapesta. Sēptēmāna aceasta s'au minat în tirgul de cai din Budapesta 811, dintre acestia s'au vëndut 284, dintre care 258 pentru lucru și 31 pentru tăiat. Deoarece pe lângă numărul neguțătorilor de cai a fost cu mult mai mare al proprietarilor și economilor mai mici, care primăvara au mai multă trebuință de cai, pentru lucrul câmpului, acestia din urmă au urcat prețurile într'atâta, încât puțini din neguțători au cumpărat.

Cursul pieții din Sibiu.

Din 25 Martie st. v. 1893.

Hărtie-monetă română . . . Cump. 9.50 Vēnz. 9.60
 Lire turcești " 10.80 " 10.90
 Imperiali " 9.75 " 9.70
 Ruble rusești " 1.25 " 1.27

LOTERIE.

Tragerea din 1 Aprilie n.

Budapesta: 52 5 21 75 65

Tragerea din 5 Aprilie n.

Sibiu: 20 4 42 47 41

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Dela 25 Martie v. 1893.

Sēminte	Calitatea per Hect.	Preţul socotit d. 100 chigr.	
		dela	până
Grâu vechin	75	7.45	7.55
Grâu dela Tisa	75	7.60	7.70
Grâu de Pesta	75	7.55	7.65
Grâu de Alba-regală	75	7.55	7.65
Grâu de Bácska	75	7.60	7.70
Grâu unguresc de nord	75	—	—
Săcară	70—72	6.20	6.35
Orz de nutreţ	60—62	4.90	5.20
Orz de vinars	62—64	5.35	5.80
Orz de bere	64—66	6.10	7.30
Ovės	39—41	5.65	5.95
Cucuruz bănăţenesc	75	—	—
Cucuruz de alt soi	73	4.65	4.75
Meiu (mălaiu)	—	—	—
Hirişcă	—	4.40	4.50
Luţernă ungurescă	—	43.—	53.—
Luţernă franceză	—	—	—
Luţernă roşie	—	61.—	70.—
Oleu de rapiță (rafinat)	—	32.—	32.50
Oleu de in	—	5.75	5.95
Unsoare de porc de Pesta	—	58.50	59.—
Unsoare de porc dela țeară	—	—	—
Slănină svēntată	—	—	—
Slănină afumată	—	56.—	56.50
Sēu	—	39.—	40.—
Prune	—	21.—	21.50
Miere brută	—	—	—
Miere galbină străcurată	—	35.—	36.—
Ceară de Rosenau	—	142.—	148.—
Spirt brut	—	13.7/8	14.1/2
Drojdiițe de spirt	—	51.50	51.75

Bursa din Budapesta și Viena.

Din 25 Martie v. 1893.

Obiectul	Budapesta	Viena
Galbini împărătești	5.73	5.72
Napoleonul	9.63	9.65
100 mărci germane imp.	59.40	59.37
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	116.—	116.05
Renta de hărtie ung. de 5%	100.—	—
Împrumutul căilor ferate ung.	120.50	122.60
Bonuri (obligații) rurale ung.	97.50	96.25
Bonuri (obligații) rurale croato-slavone	97.50	—
Obligațiile pt. despăgubirea regalilor	101.80	—
Împrumut cu premiu ung.	154.50	154.50
Losuri pt. regularea Tisei și Segedin.	145.75	145.—
Losurile aust. din 1860	167.—	167.—
Serisuri fonciare ale „Albinei“	101.—	—

Bursa din București.

Din 24 Martie v. 1893.

Obiectul	%	cump. lei
Renta română din 1875	5%	101.—
Renta română amortisabilă	5 "	99.1/4
Renta română amortisabilă	4 "	84.3/4
Renta rom. (Rurale convertite)	6 "	103.1/4
Oblig. C. F. Române	6 "	—
Oblig. C. F. Române	4 "	—
Creditul fonciar rural	7 "	—
Creditul fonciar rural	5 "	96.1/4
Oblig. cassei pensiunilor fr. 30/0	10 fr.	279.—
	V. N.	
Banca Națională (ult. dividendă 84.45)	500	1675
20 franci aur	—	20.09
Banca Națională a României	—	—

Călin্দarul săptămânii.

Zilele	Călin্দarul vechiu	Călin্দ. nou	Soarele
	Dum. Paștilor		rēs. ap.
Dum.	28 (+) SS. Paști	9 Maria	5 20 6 44
Luni	29 (+) Cuv. Stefan	10 Ezechil	5 18 6 46
Marți	30 Cuv. Ioan Scăr.	11 Leo c. m.	5 14 6 48
Merc.	31 Cuv. Ipatie	12 Iuliu	5 16 6 50
Joi	1 Apr. Maria Egipt.	13 Iustin	5 11 6 51
Vineri	2 Cuv. P. Tit	14 Reimund	5 9 6 53
Sămb.	3 C. PP. Ios. și Georgie	15 Anastasia	5 7 6 55

Redactor responsabil: Ioan Russu Șirianul.

„TRIBUNA“

Apare în fiecare zi de lucru.

ABONAMENTELE.

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr.; 1/4 an 2 fl. 50 cr.; 1/2 an 5 fl.; 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr.; 1/4 an 3 fl. 50 cr.; 1/2 an 7 fl.; 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci; 1/2 an 20 franci; 1 an 40 franci.

Se prenumără și la poste și librării.

INSERTIUNILE.

Un șir garmond prima dată 7 cr.; a doua oară 6 cr.; a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Administrațiunea ziarului „Tribuna“:

Sibiu, strada Măcelarilor nr. 21.

INSTITUT TIPOGRAFIC ÎN SIBIU.

A eșit de sub tipar:

Căldarul Poporului

pe anul comun

1893.

Cuprinsul: Căldarul astronomic și bisericesc, cu povești economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1893. — Genealogia domnitorilor europeni. — Posta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Scara timbrelor. — Autoritățile bisericești în Ungaria. — „Făr' de noroc“, novelă de Ioan Russu-Sirianul; „Femeia numai după urs nu se duce“, poveste. — *Economic*: Ceva despre pâine; Un nou pom prețios; Cât costă urina? Curățirea pălăriilor de păslă; Care găină când produce ouă multe. — *Poesii*: „Vântul“, de G. Coșbuc; „Craiu ielelor“, de Goethe, trad. de S. P-u; „Cortegiul“, de N. Țincu; „Musica“, de N. G. Radulescu; „În copilăria mea“, de M. Grigoriadi de Bonachi; „Ca astăzi“, de Veronica Micle; „Poet și critic“, de G. Coșbuc. — *Partea hazlie*: Reporter modern; Un lăudăros; Nu-i de vină; Calcă-a popă; Tiganul și iepuroaica. — Doine populare. — Tîrgurile din Ardeal, Ungaria, Bucovina și România. — Inserate.

Numai 20 cr. exemplarul.

Institutul Tipografic în Sibiu.

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

- Pădureanca.** Novelă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
- Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Pipăruș Pătru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Colăcărutul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Fiica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Îndărănicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Blăstēm de mamă.** Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
- Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Din bătrâni.** Ghiciri, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Un peșitor îndărătnic.** Novelă de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Prietenul meu Vântură-Teară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Scăpărătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Sgârcitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Lumea prostilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nusciu-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Un idil în Roșeni.** Novelă de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Princesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Posacal bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
- Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Rusalin păcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbițoniu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
- Roma invinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
- Clara Milici.** Novelă de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 90 b.
- O sută de ani.** De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.